

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE VEILIG- HEID, BESTUUR EN FINANCIËN D.D. 18 APRIL 2024

[Typ hier]

Datum verslag 23 april 2024
Locatie Stadhuis, raadszaal
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag mei 2024

Aanwezigen:

Ochtendvergadering

De voorzitter, mevrouw L. Bode, en van het college de burgemeester mevrouw S. Dijkma rmn wethouder Oosters en voorts de leden: mevrouw M. Fattal (GroenLinks), de heer M. Koning (D66) de heer D.J. van Vliet de heer D. Van Bergen (ChristenUnie), de heer R. van der Zweth (PvdA), de heer R. Snijder (Student & Starter), de heer M. van Heuven (Partij voor de Dieren), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer R. Snijder (Student & Starter), de heer M. van Heuven (Partij voor de Dieren), mevrouw T. Meerding (VVD), mevrouw F. Steinmetz (BIJ1), mevrouw S. Noltén (BIJ1), de heer B. van Steeg (CDA), de heer R. Maas (VOLT), de heer D. Bosch (UtrechtNu), de heer I. Simşek (DENK), en van de griffie de commissiegriffier de heer J. Lok, en Linda Ulsamer, de commissiesecretaris.

Middagvergadering

De voorzitter, mevrouw L. Bode, en van het college de burgemeester mevrouw S. Dijkma en voorts de leden: mevrouw M. Fattal (GroenLinks), de heer M. Koning (D66) de heer D.J. van Vliet de heer D. Van Bergen (ChristenUnie), de heer R. van der Zweth (PvdA), mevrouw R. Leever (PvdA), de heer R. Snijder (Student & Starter), mevrouw E. Kolenbrander (Student & Starter), de heer M. van Heuven (Partij voor de Dieren), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw T. Meerding (VVD), mevrouw S. Noltén (BIJ1), mevrouw F. Steinmetz (BIJ1), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer B. van Steeg (CDA), de heer R. Maas (VOLT), de heer D. Bosch (UtrechtNu), de heer I. Simşek (DENK), en van de griffie de commissiegriffier de heer J. Lok, en de commissiesecretaris.

Verslag openbare vergadering commissie VBF d.d. 18 april 2024

Aanwezigen:	- 1 -
1. Opening en mededelingen	- 1 -
2. Vaststellen agenda van 21 maart 2024	- 2 -
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen	- 2 -
4. Verslagen	- 4 -
5. Toezeggingen/moties	- 4 -
6. Ingekomen stukken	- 5 -
7. Verslag Adviescommissie Controle en Financiën	- 5 -
8. Raadsvoorstel Adviezen Burgerberaad Jaarwisseling	- 5 -
9. Raadsbrief Voortgang uitvoering Actieplan Aanpak Straatintimidatie	- 28 -

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Bode, opent de vergadering om 11.00 uur en heet iedereen welkom. De voorzitter deelt mee een afmelding te hebben gekregen van de heer Dijkstra van EenUtrecht.

Mededelingen vanuit de commissie

Geen

50

Mededelingen van het college

Geen

1a. Heropening in de middag

De voorzitter, de heer Peters, heropent de vergadering om 14.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Hij stelt de voortgang van de bespreking van agendapunt 8 aan de orde met de beantwoording door het college.

Mededelingen commissie

60

Geen.

Mededelingen vanuit het college

Geen.

2. Vaststellen agenda van 18 april 2024

Het avonddeel van deze commissievergadering zal benut worden voor een Raadsinformatiebijeenkomst over *Utrecht zijn we Samen* en een technische bijeenkomst over *het Ombudskloket*.

70

De voorzitter licht toe dat zij bij het agendapunt 3 zal terugkomen op het verzoek van mevrouw Meerding.

De heer Koning (D66) heeft nog geen brief ontvangen over de verkiezingen voor het Europees parlement. Hij vraagt wanneer hij de brief zal ontvangen. Hij wil graag in staat zijn om als raad kaders te stellen.

Burgemeester Dijkma kondigt de brief aan direct na het meireces.

De heer Koning (D66) vindt dat wat laat. Dat stelt de Raad niet in staat om dit onderwerp te agenderen. Hij vraagt het college dit voortaan eerder in de cyclus mee te nemen. **Burgemeester Dijkma** begrijpt deze vraag van de heer Koning en licht toe waardoor de brief nu aan de late kant is.

80

De voorzitter rondt hiermee de bespreking van dit agendapunt af.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

3.1 Raadsvoorstel Beleidsnota Samen stad maken

Het voorstel is om dit raadsvoorstel te agenderen voor de commissie op 30 mei voor 90 minuten.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt de reservering van de tijd wat aan de korte kant.

De heer Van der Zweth (PvdA) is het ermee eens. Zijn voorstel is 120 minuten.

De voorzitter concludeert dat de commissie daarmee akkoord gaat.

3.2 Initiatiefvoorstel Digitale omgangsvormen

90

Het voorstel is dit voorstel te agenderen voor de commissie van 30 mei voor 60 minuten.

De heer Koning (D66) verzoekt hieraan vooraf een Raadsinformatiebijeenkomst te organiseren. Daarvoor is ook steun.

Hij stelt voor vandaag een concept Raadsinformatiebijeenkomst-agendering te maken om die binnen een week neer te leggen bij de commissiegriffier en die in te plannen op het eerste beschikbare Raadsinformatiebijeenkomstmoment voor VBF.

De voorzitter merkt op dat dit 21 mei zou zijn. Zij constateert dat meerdere partijen de Raadsinformatiebijeenkomst ondersteunen en dat het CDA en D66 de agendeerders zijn. Zij concludeert dat 30 mei de Raadsinformatiebijeenkomst over dit onderwerp gehouden zal worden en dat de bespreking 60 minuten zal duren.

3.3 Begroting VRU 2025 en jaarstukken VRU en de zienswijze daarop

Het raadsvoorstel volgt binnenkort. Het voorstel is dit te agenderen voor de commissie van 30 mei voor 30 minuten. **De voorzitter** constateert dat de commissie daarmee instemt.

3.4 De ontwerpbegroting 2025 van de BghU en aanverwante stukken.

Het raadsvoorstel volgt binnenkort. Het voorstel is om dit te agenderen voor de commissie van 30 mei voor 60 minuten. **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) stelt 30 minuten voor. **De heer Van der Zweth** (PvdA) stelt toch 60 minuten voor gezien de voorgeschiedenis. **De voorzitter** concludeert 30 mei 60 minuten

3.5 Concept ontwerp programmabegroting 2025-2028 HUA en kadernota 2024 ter zienswijze, en jaarstukken 2023 HUA

Het voorstel is dit te agenderen voor 30 mei voor 30 minuten. **De heer Van Steeg** (CDA) denkt aan zijn eigen inbreng en aan het complexe van dit onderwerp een uit zijn bedenkingen over de geschatte tijd. **Mevrouw Meerding** (VVD) stelt 60 minuten voor. **De voorzitter** besluit aldus 30 mei voor 60 minuten.

De voorzitter deelt mee dat er een aanbod is gedaan van het college om een technische bijeenkomst te organiseren voor het zojuist geagendeerde raadsvoorstel Samen Stad maken.

Mevrouw Meerding (VVD) deelt mee de wens te hebben vanuit de adviescommissie participatie de activiteiten van de adviescommissie toe te lichten. Dat heeft samenhang met het raadsvoorstel.

De voorzitter constateert dat er een gedeelde behoefte is om die technische sessie te hebben met een toelichting vanuit de adviescommissie Participatie.

De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt of er ook een Raadsinformatiebijeenkomst gehouden zal worden.

De heer Van Steeg (CDA) vindt een Raadsinformatiebijeenkomst een goed idee.

De voorzitter bespeurt steun voor een combinatie technische sessie met genodigden voor een Raadsinformatiebijeenkomst.

De heer Van der Zweth (PvdA) stelt dan voor een Raadsinformatiebijeenkomst te houden. Daar komt het technische deel bij in. Dan zijn daarbij ambtenaren aanwezig en de adviescommissie Participatie. Hij denkt dan aan 75 – 90 minuten.

De voorzitter gaat na of er een andere datum voor gekozen moet worden.

De heer Lok (commissiegriffier) stelt voor dat de raadsleden dit onderling afstemmen gezien de agendering op 21 mei waarvoor al een Raadsinformatiebijeenkomst is gepland. Zijns inziens zou het moeten kunnen passen.

140 **De voorzitter** concludeert dat het voorstel is op 21 mei een Raadsinformatiebijeenkomst in combinatie met een technische sessie te houden en een toelichting vanuit de participatiecommissie voor 75 – 90 minuten.

3.6 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven , Jaarverslagen Rekenkamer en Ombudsket 2023

Mevrouw Meerdling (VVD) had via de App-groep een agendering aangekondigd:

3.6.1 De aanpak van overlastgevende vreemdelingen.

Daarvoor zijn 9 andere partijen die zich willen aansluiten. Zij doelt op de aanpak die de raad heeft ontvangen. Een van de bespreekpunten is voor haar de relatie naar het
150 landelijke beleid.

De heer Van der Zweth (PvdA) schat in dat zijn fractie een eigen agenderingstekst zal leveren.

Mevrouw Nolten (BIJ1) sluit zich ook aan bij de agendering, maar mogelijk ook met een andere formulering.

De voorzitter constateert dat er behoefte is om dit te bespreken; na afstemming met de commissie komt zij uit op een reservering van 120 minuten. Zij constateert dat voor 30 mei nog 90 minuten ruimte is. Na 30 mei volgt alleen nog een veegcommissie.

De heer Bosch (UtrechtNu) stelt voor de veegcommissie hiervoor te benutten.

160 **Mevrouw Meerdling** (VVD) stelt voor dit onderwerp in te plannen voor 90 minuten. Wanneer er onvoldoende tijd is voor de beantwoording, de beantwoording te laten geven in de veegcommissie.

De voorzitter vindt dat een goed voorstel, krijgt daarvoor het akkoord van de commissie en besluit aldus.

3.6.2 Het rapport van de rekenkamer Drempels om te stemmen

De technische bijeenkomst is gepland op donderdag 23 mei tussen 13.00 uur en 13.45 uur met een lunch. **De voorzitter** constateert dat de commissie hiermee
170 akkoord gaat.

4. Verslagen

Ter vaststelling

Conceptverslag van de commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën d.d. 21 maart 2024. Het verslag is met een opmerking vastgesteld.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat de verslaglegging van het agendapunt Komst Islamitische Prediker(red)] soms heel summier is. De nuances van zijn
aansluiting bij eerdere sprekers ontbreken. Hij verzoekt in het vervolg iets uitgebreider te verslaan. **De voorzitter** neemt dat verzoek mee. Zij constateert dat hiermee
180 het verslag is vastgesteld.

5. Toezeggingen/moties

Ter vaststelling

Vragen/opmerkingen

De heer Van der Zweth (PvdA) deelt mee dat snel gereageerd is op een aantal specifieke punten. Hij merkt op dat er toezeggingen en moties zijn waarvan de deadline is verlopen; vele staan op eind 2023 zonder dat er een update bij staat. Van een groot aantal is een update gegeven en ontvingen de raadsleden die update al. De lijsten zijn niet geactualiseerd. Hij verzoekt de lijsten te actualiseren

De voorzitter stelt het college voor de volgende keer een geactualiseerde lijst aan de commissie voor te leggen. Hiermee is de voorliggende lijst vastgesteld.

6. Ingekomen stukken

Geen.

7 Verslag Adviescommissie Controle en Financiën

Verslag adviescommissie Controle en Financiën 15 februari 2024

Dit wordt ter kennisgeving aangenomen.

De voorzitter schorst de vergadering voor een minuut en heropent die voor de inhoudelijke beraadslaging.

8 Raadsvoorstel Adviezen Burgerberaad Jaarwisseling

Wethouder: Oosters, Beleidsterrein: Participatie

De afgelopen maanden is het Burgerberaad bij elkaar gekomen om adviezen te formuleren over de jaarwisseling 2024-2025 en daarna. De definitieve adviezen van het Burgerberaad liggen nu ter besluitvorming voor, waaronder het advies om te komen tot een lokaal afsteekverbod. Voor het afsteekverbod is een wijziging van de APV nodig. Voor een deel van de adviezen is ook een financieel vervolgbesluit van de raad nodig.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven)

Punt van orde

De heer Bosch (UtrechtNu) ergert zich er aan dat raadsleden stukken moeten opvragen om inzicht te krijgen in hoe het proces achter het Burgerberaad is verlopen. Die stukken zouden wat hem betreft direct toegestuurd moeten worden gericht op de controlerende taak van de raad. In één van de stukken is informatie over wie de experts waren weggelakt. Hij stelt dat een raadslid informatierecht heeft en dat een raadslid het recht heeft de expert te kennen.

De voorzitter neemt deze inbreng van de heer Bosch mee.

Wethouder Oosters vindt het goed dat dit punt gemaakt wordt. Zij stelt voor de heer Bosch buiten de vergadering meer informatie te geven, om deze omissie te herstellen nog voor de raadsvergadering. Het college zal nagaan welke informatie wel te openbaren is. **De voorzitter** verwacht dat de wethouder en de heer Bosch daar uitkomen. Zij vervolgt met de introductie van het onderwerp. De bespreking is in twee termijnen.

De commissie

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat het Burgerberaad een vorm van participatie is bovenop het gebruikelijke stemrecht. De oude Grieken zouden zo iemand vrijer vinden dan de persoon die niet aan een Burgerberaad deelneemt. De vraag is of dit anno nu ook zo werkt in de praktijk.

De motie die zijn fractie heeft ingediend, vroeg om meerdere burgerberaden om goed te kunnen evalueren of burgerberaden een succes zijn. Dit debat gaat primair om het Burgerberaad dat heeft plaatsgevonden. Hij vraagt het college welke mogelijkheden er zijn, voor het organiseren van nog meer burgerberaden, conform

de wens in de motie. Wat zijn de mogelijkheden om burgers te betrekken bij het bedenken van een mogelijk volgend onderwerp?

240 **De heer Bosch** (UtrechtNu) vraagt of D66 nog punten van kritiek heeft op hoe het proces is gelopen.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt hoe de heer Van Vliet het betrekken van burgers voor zich ziet.

De heer Van Vliet (D66) licht toe dat het initiatiefrecht bij de burgers ligt. Er zijn dan verschillende manieren om de burgers te betrekken.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt hoe de heer Van Vliet aankijkt tegen het primaat van de raad voor de agendering en gezien de verschuiving van de taakstelling van de raad naar het Burgerberaad.

250 **De heer Van Vliet** (D66) vindt dat het Burgerberaad helemaal niet ingaat tegen het primaat van de raad als volksvertegenwoordiging. Hij beschouwt dat als een verbetering van de representatieve democratie. Hij vindt dat die verbetering nodig is vanwege de afbrokkeling van het vertrouwen in het huidige systeem. Het gaat hem om de versterking van het vertrouwen in de politiek in de overheid.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) is overtuigd van het nut van het Burgerberaad. In eerdere debatten heeft hij D66 daarin ook gesteund. Het gaat hem om de verschuiving van wie geeft de opdracht aan wie; het primaat. Hij vindt dat dit in het verhaal van de heer Van Vliet verschuift.

De heer Van Vliet (D66) antwoordt bevestigend. Hij vindt het een uitstekend idee om op onderwerpen het primaat te verschuiven naar de burger.

260 Zijn fractie is van mening dat dit specifieke Burgerberaad goed georganiseerd is.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat bijna 20% van de deelnemers aan het Burgerberaad afviel. Zij vraagt of de heer Van Vliet dat een goed teken vindt en of dat representatief is.

De heer Van Vliet (D66) vindt dat een mooie score. 80% vindt hij een mooi resultaat.

Mevrouw Meerding (VVD) heeft daarvan een andere lezing. In de stukken las zij dat het de bedoeling was dat er 100 mensen zouden meedoen. Om dat te realiseren zijn 142 mensen ingeloot. Dat aantal is niet gelukt; zij legt de vraag voor of het dan nog wel representatief is.

270 **De heer Van Vliet** (D66) antwoordt bevestigend. Dat neemt niet weg dat hij verbeterpunten ziet voor volgende burgerberaden. Mogelijk is de opkomst wat groter te maken. Voor nu vindt hij dit representatief.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de raad een andere verwachting had bij het genomen besluit. Zij is benieuwd te vernemen of de heer Van Vliet het met haar deelt dat het eigenlijk 100 deelnemers hadden moeten zijn.

De heer Van Vliet (D66) antwoordt dat dit idealiter was geweest. Dat betekent niet dat hij van mening is dat het Burgerberaad niet representatief is.

De heer Van Steeg (CDA) beschrijft het verloop in de aantallen deelnemers en uiteindelijk doen 81 deelnemers mee. Hij ondersteunt de vraag van de VVD over de representativiteit. Op basis waarvan zegt de heer Van Vliet dat het representatief is?

280 **De heer Van Vliet** (D66) licht toe dat het hem erom gaat dat mensen minder vaak zijn afgehaakt dan doorgaans het geval is in vergelijkbare gevallen.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het de bedoeling was te voorkomen dat mensen zouden afhaken. Hij vindt de representativiteit moeilijk te concluderen gezien de stukken waarop de raad zich baseert.

De heer Van Vliet (D66) vindt dat het erom gaat hoe een goed Burgerberaad te organiseren en de representativiteit heeft zijns inziens ook te maken met de manier

waarop het Burgerberaad is georganiseerd. In verhouding tot vorige burgerberaden vindt hij 80 deelnemers een prima score.

De heer Van Steeg (CDA) vindt dat er een vraag ligt als het gaat om de representativiteit.

De heer Van Vliet (D66) gaat in op de verdeling van de deelnemers. Er is mogelijk een onderrepresentatie als het gaat om hoogopgeleiden. Hij vindt dat geen probleem omdat hoogopgeleiden vaak andere manieren hebben zoals hier in de raad. Hij houdt vast aan zijn opvatting over representativiteit.

Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn. Hij stelt enkele vragen aan het college over mogelijke verbeteringen. Hij pleit ervoor ook andere dagen dan zaterdagen te kiezen voor de bijeenkomsten van burgerberaden. Sommige mensen kunnen dan structureel niet meedoen. Hij vraagt naar de reflectie van het college. Is het college van plan dit bij komende burgerberaden wellicht anders te organiseren?

De heer Bosch (UtrechtNu) vindt dit een vreemde vraag. Er is altijd wel een dag te vinden waarop mensen moeten werken.

De heer Van Vliet (D66) beschouwt als oplossing het Burgerberaad niet steeds op dezelfde dag te houden. Het is ook meer een aandachtspunt voor de verschillende burgerberaden; niet steeds standaard op zaterdagen.

Hij gaat in op de kosten die hoger zijn dan begroot. De vraag hoe hiermee om te gaan is niet gesteld aan het Burgerberaad zelf. Hij vindt dat deze vraag teruggelegd zal moeten worden bij het Burgerberaad. Hij vraagt naar de reflectie van het college hierop. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat bij een komend Burgerberaad hiermee rekening wordt gehouden en dat wanneer de kosten voor uitvoering hoger zijn dan begroot, de vraag bij het Burgerberaad neer te leggen hoe dat beraad ermee om wil gaan.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat in het rapport over het Burgerberaad een rangorde is aangegeven in de adviezen die het beraad geeft. Hij beschouwt dat als een opmaat naar een prioritering in het geval het budget te krap is. Hij vraagt hoe de heer Van Vliet dat ziet.

De heer Van Vliet (D66) is het eens met de gedachte die achter de vraag ligt van de heer Van Bergen. Hij zou de vraag willen terugleggen bij het Burgerberaad of bij een te krap budget met de kaasschaaf gewerkt wordt of met de keuze de onderste van de prioriteiten te laten wegvallen.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) is het daarmee eens. Het gegeven is dat dit nu niet meer mogelijk is; dan blijft de vraag liggen wat dan wel.

De heer Van Vliet (D66) sluit zich aan bij het voorstel van het college; hij vindt het dan beter om aan de slag te gaan met alle aspecten en daarbij goed na te gaan hoe met het geld uit te komen. Hij vindt niet dat het de onderste van de prioriteitenlijst moet sneuvelen om uit te komen met het geld.

Hij vervolgt met in te gaan op de voorstellen voor jongeren. Enkele ervan hebben het niet gehaald.

Hij gaat in op de vuurwerkzones; hij begrijpt dat die voorstellen extra geld kosten. Wellicht ziet het college nog mogelijkheden voor één van de beide opties. Hij vraagt hierop de reactie van het college.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) legt de vraag voor waarom het college te vragen dingen die het Burgerberaad niet wil uitvoeren, wel uit te voeren. Het is de werkwijze van het Burgerberaad om voorstellen met 2/3 meerderheid uit te gaan voeren. Door nu het college dit te vragen, grijpt D66 wezenlijk in op de organisatie van het Burgerberaad. Hij vraagt de reactie van D66 daarop.

De heer Van Vliet (D66) is het daarmee niet eens. Het Burgerberaad gaat alleen over de voorstellen die zijn ingediend. Wanneer de raad voorstellen die het net niet gehaald hebben, het Burgerberaad niet mag uitvoeren, wordt zijns inziens teveel ingegrepen op het primaat van de raad. Wat hem betreft mag de raad de eigen voorstellen uitvoeren, ook als ze het niet gehaald hebben bij het Burgerberaad.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vindt dat daarmee D66 ingrijpt op het functioneren van het Burgerberaad; het Burgerberaad heeft gezegd voorstellen voor te stellen met een tweederde plus 1 meerderheid. D66 grijpt daarop in.

De heer Van Vliet (D66) antwoordt bevestigend. Het is niet de functie van het Burgerberaad om het functioneren van de raad te blokkeren door de raad te verbieden de eigen voorstellen uit te voeren. De voorstellen die het gehaald hebben bij het Burgerberaad beschouwt hij als onderdeel van het Burgerberaad. De rest vindt hij geen onderdeel daarvan.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vindt dat feitelijk onjuist; het Burgerberaad kreeg van tevoren een financieel kader mee. Hij vindt dat D66 nu morrelt aan de instrumenten en aan de kaders van het Burgerberaad zelf. Hij vraagt of dat klopt.

De heer Van Vliet (D66) antwoordt aan niets te hebben gemorreld en ook niet gevraagd te hebben om iets extra's te doen dat geld kost.

De heer Bosch (UtrechtNu) verneemt desgevraagd aan de heer Van Vliet van hem dat hij de tegenstelling niet ziet die hij schetst over wat D66 doet.

De heer Van Vliet (D66) licht toe dat het Burgerberaad veel zaken kan hebben besproken waarmee de gemeenteraad aan de slag zou kunnen. Het spijt hem dat er budgettaire limieten waren.

De heer Bosch (UtrechtNu) roept D66 op te stoppen met zich in bochten wringen om te krijgen wat de fractie wil.

De heer Van Vliet (D66) wringt zich niet in bochten. Hij herhaalt zijn stelling dat het Burgerberaad gaat over de voorstellen die het gehaald hebben in het Burgerberaad.

De heer Bosch (UtrechtNu) vindt dat dat niet zo is. Het Burgerberaad gaat ook over de voorstellen die het niet gehaald hebben. Hij noemt dat *in bochten wringen*.

De heer Van Vliet (D66) sluit zich volledig aan bij de voorstellen die het gehaald hebben volgens de procedure van het Burgerberaad.

Mevrouw Meerdling (VVD) vindt dit een vreemde zijweg en is het met de vorige spreker eens. Zij merkt op dat er ook nog een ander advies was van het Burgerberaad dat wel een meerderheid had maar geen twee/derde; dat ging over extra camera's. Zij vraagt of D66 daarvan voorstander is.

De heer Van Vliet (D66) is geen voorstander van extra tijdelijke camera's. Misschien wel voorstander van een jongerenberaad. Hij merkt op dat het zo simpel is. Hij vervolgt zijn bijdrage in zijn termijn.

Hij vraagt of het mogelijk is om bij het uitwerken van de Oud&Nieuw agenda expliciet ook jongeren te betrekken zo dat het programma ook voldoende activiteiten meeneemt ook voor jongeren. Hij vraagt of de wethouder dat kan toezeggen.

De heer Bosch (UtrechtNu) kent D66 als een diverse partij. Veel parameters zijn in ogenschouw genomen: opleiding, geslacht, et cetera. Maar hij ziet nergens iets staan over de achtergrond van de deelnemers aan het Burgerberaad, of ze een immigratie achtergrond hebben of niet. Hij zag weinig mensen van kleur op de foto. Hij vraagt of dit voor D66 een punt is geweest.

De heer Van Vliet (D66) zag bij de afsluitbijeenkomst een vrij diverse groep. Het probleem is dat niet alle selecties gemaakt mogen worden die UtrechtNu voorstelt. Misschien is dit voor een volgend Burgerberaad te verfijnen.

De heer Bosch (UtrechtNu) merkt op dat de inwoners van Overvecht goed vertegenwoordigd waren, maar dat niet is gekeken naar de samenstelling van de inwoners van Overvecht. Hij vraagt zich af in hoeverre op die manier Overvecht goed vertegenwoordigd is. Hij vraagt of D66 dat ook ziet.

390 **De heer Van Vliet** (D66) geeft toe dat op dat punt nog puntjes op de i te zetten zijn. Hij stelt voor na te gaan wat mogelijk is om de representativiteit te verfijnen.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vraagt wat D66 vindt van het besluit van het Burgerberaad om te komen tot een afsteekverbod voor vuurwerk.

De heer Van Vliet (D66) licht toe dat het standpunt van zijn fractie was om mee te gaan met de landelijke lijn. Hij heeft geen enkel probleem het advies van het Burgerberaad over te nemen.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) is daar blij mee. Hij vraagt of D66 nu inhoudelijk overtuigd is, of volgt D66 alleen de lijn van het Burgerberaad? Hij ziet daarin een wezenlijk verschil.

400 **De heer Van Vliet** (D66) antwoordt inhoudelijk overtuigd te zijn van de functie van het Burgerberaad. Wanneer het Burgerberaad nagedacht heeft over een bepaald onderwerp, heeft dat voor zijn fractie een sterkere legitimiteit.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vraagt waarom D66 dan vraagt naar lokale afsteekmogelijkheden op plekken in de stad. Daarmee ondermijnt D66 zijns inziens de werking van het Burgerberaad.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat besluitvormingsprocessen van het Burgerberaad niet *aan of uit* zijn, gezien de betrokkenheid van de gemeenteraad.

410 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vindt dit een van de dingen om extra mogelijkheden op participatie uit te proberen. Hij vindt het positief dat dit is gedaan. Hij complimenteert de bewoners die hierin tijd, moeite en energie hebben gestoken.

Hij was sceptisch over een lokaal afsteekverbod van vuurwerk. Zijn zorg blijft er bij dat mensen het wel mogen kopen en ermee rond mogen lopen. Zijn fractie committeert zich aan dit onderwerp. Hij volgt het voorstel van de bewoners.

De heer Bosch (UtrechtNu) vraagt of de kaders getoetst zijn door de PvdA.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt dat kaders iets uitmaken. Het kan niet zo zijn dat het stadsbestuur zich er niets van aantrekt, omdat het niet representatief genoeg zou zijn. Dat moet wel degelijk getoetst worden; dat betekent iets voor volgende burgerberaden.

420 **De heer Bosch** (UtrechtNu) merkt op dat de raad kaders heeft gesteld. Hij vraagt wanneer die kaders niet gehaald worden, of die kaders getoetst moeten worden voordat de PvdA de adviezen van het Burgerberaad volgt.

De heer Van der Zweth (PvdA) heeft bij de start gezegd dat de representativiteit de randvoorwaarde is. Wanneer dat niet goed is, en er zou sprake zijn van ondervertegenwoordiging, gaat zijn fractie niet mee met een advies van het Burgerberaad. Dat is nu niet het geval. Hij vindt dat dit vooral een discussie moet zijn voor het vervolg burgerberaden, dan nu te gaan morrelen aan een al gelopen traject.

De heer Bosch (UtrechtNu) begrijpt dat en is het daarmee eens; het wordt geëvalueerd en uitgewerkt wanneer dit blijft. Hij vraagt hoe de PvdA dit op de dag zelf kon beoordelen met te zeggen dat de PvdA dit advies volgt.

430 **De heer Van der Zweth** (PvdA) licht toe dat hij snel leest en veel ervaring heeft.

Mevrouw Meerding (VVD) valt haar collega Bosch bij. De achterliggende stukken over het proces waren nog niet gepubliceerd toen de adviezen naar buiten werden

gebracht. Zij vraagt of het klopt dat de heer Van der Zweth bij het versturen van de tweet de stukken nog niet kon lezen.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat in de raad gezegd is dat de representativiteit de randvoorwaarde was. Hij herhaalt zijn stellingname over het vervolg. Hij vindt dat moet worden voorkomen dat het middel ondermijnd wordt wanneer de uitslag het stadsbestuur niet aanstaat.

440 **Mevrouw Meerding** (VVD) begrijpt de laatste opmerking niet zo. Volgens haar is het proces heel belangrijk wanneer voor het eerst een dergelijke maatregel wordt ingezet. Zij vraagt of de heer Van der Zweth het met haar eens is dat wanneer geconcludeerd zou worden dat de representativiteit niet voldoende is, dat iets zou doen met het overnemen van het advies.

De heer Van der Zweth (PvdA) antwoordt bevestigend en herhaalt zijn randvoorwaarde bij het startdocument. Daarop wordt getoetst. Zijn fractie vindt die representativiteit voldoende. Zijn vraag betreft het *onder de 100 deelnemers zakken*. Zijn conclusie is dat zijn fractie het advies van het Burgerberaad volgt.

450 **De heer Simşek** (DENK) is verbaasd over de stelling van de heer Van der Zweth dat de representativiteit van het Burgerberaad voldoende was. Hij vraagt hoe de heer Van der Zweth het verklaart dat er nauwelijks mensen met immigratieachtergrond betrokken zijn. Het zag er niet naar uit, wat hem betreft.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt dat daarmee mensen op hun uiterlijk zouden worden beoordeeld op een foto waarop mensen klein zijn afgebeeld. Hij ontraadt de heer Simşek een dergelijke beoordeling. Hij kent de culturele achtergrond van de deelnemers niet. De heer Simşek kent die ook niet. De overheid legt dat tot zijn geluk niet vast.

460 **De heer Simşek** (DENK) merkt op dat de culturele achtergrond wel vast te leggen is in andere gevallen en wanneer het mensen iets kan bieden niet. Hij vraagt of de heer Van der Zweth het met hem eens is dat wanneer gekeken wordt naar wijken, de mensen uit die wijken een afspiegeling vormen van die wijken en dat niet groepen mensen structureel achterblijven in dit soort processen.

De heer Van der Zweth (PvdA) is het daarmee eens maar dat betekent nog niet dat etnisch geregistreerd moet worden.

Hij merkt op dat het budget 1,3 miljoen euro is, niet 1,7 miljoen euro. Hij volgt het college, 1,3 miljoen. Dat doet er toe voor nu en voor het vervolg. Voor een Burgerberaad moet dit helder zijn.

470 In dit geval is het aantal onder de 100 deelnemers gezakt; zijn fractie vindt de representativiteit goed voor wat gemeten is. Daarbij zijn ook mensen die jonger zijn dan 18 jaar. Zijn fractie wilde dat graag. Hij is benieuwd hoe het college dit beoordeelt.

Vragen zijn ook gesteld over of dit nog een vervolg krijgt; hij gaat er vanuit van wel. Nu is het gedaan met externe inhuur. Inmiddels is hiervan geleerd en hij vraagt de wethouder dit in het vervolg niet met externe inhuur te doen en de kennis in de organisatie te borgen.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat in de motie staat dat de gemeente pas weet hoe het werkt wanneer een paar burgerberaden zijn georganiseerd. Hij vraagt of de PvdA het daarover eens is met D66.

De heer Van der Zweth (PvdA) wil voorkomen dat dit steeds gebeurt met externe inhuur en dat de gemeente die kennis dan nóg niet heeft. Hij pleit voor borging in de eindorganisatie.

480 Hij vraagt een tijdspad: wanneer wordt wat verwacht? Een tweede Burgerberaad? Een evaluatie? Zo dat het vervolgtraject goed vorm te geven is. Hij heeft behoefte aan de keuze van een onderwerp. Hij steunt het voorliggende voorstel.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vindt de adviezen die het Burgerberaad heeft opgeleverd praktisch uitvoerbaar en mooi samenhangend.

Het Burgerberaad adviseert een vuurwerkverbod met alternatieve vieringen. Hij spreekt zijn hoop uit dat de raad dit advies gaat volgen. Wat hem betreft moet het te nemen besluit aanvoelen als het besluit van de raad zelf.

490 Hij omarmt de adviezen van het Burgerberaad en het daaruit voortvloeiende raadsvoorstel.

Het verbaasde zijn fractie dat er zo snel geld is gevonden; hij vraagt hoe dat mogelijk is. Hij merkt op dat het afsteekverbod wordt ondermijnd omdat voor de volgende jaren geld moet worden gevonden nu het geld uit de incidentele middelen komt.

Mevrouw Meering (VVD) begrijpt dit. In het ambtelijk advies op het afsteekverbod leest zij dat er geen capaciteit is om te handhaven. Zij concludeert daaruit dat dit een signaal is naar de landelijke politiek. Zij vraagt hoe de heer Van Heuven dat ziet.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) herhaalt zijn vraag over hoe het mogelijk is dat het geld nu wel gevonden is.

500 **Mevrouw Meering** (VVD) merkt op dat dit geld alleen gevonden is voor de andere adviezen en niet voor het afsteekverbod.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) antwoordt bevestigend; zijn vraag staat los van waaraan dit geld besteed wordt. Hij is van mening dat het geld wel structureel moet worden. Hij vindt het geen goed idee nu eenmalig een vuurwerkverbod in te stellen. Hij stelt voor het geld nu vast te vinden en niet eerst te evalueren en dan op zoek te gaan naar geld. Hij waakt voor een jaarlijks geharrewar over de jaarwisseling. Hij wil permanent kunnen doorpakken.

De heer Bosch (UtrechtNu) verwacht dat de jaarlijkse discussies niet te voorkomen, zijn zo lang er geen landelijk vuurwerkverbod is.

510 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) pleit ervoor dat de gemeente Utrecht het vuurwerkverbod structureel maakt. Daarmee geeft de gemeente de inwoners de kans om er aan te wennen.

De heer Bosch (UtrechtNu) verwacht dat de discussie hoe dan ook zal oplaaien omdat het vuurwerk nog steeds verkocht wordt en handhaving niet plaatsvindt. Hij verwacht dat ook wanneer dit voor de rest van het leven wordt vastgelegd, de discussie blijft terugkomen.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) herhaalt zijn argumenten. Wat hem betreft gaat het erom dat de landelijke politiek hiervan beleid maakt.

De heer Bosch (UtrechtNu) vindt wetgeving als signaal geen goed idee. Hij vindt dat de raad erop toe moet zien dat dit elk jaar besproken blijft worden.

520 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) herhaalt zijn argumenten over het wennen aan een vuurwerkverbod.

Hij deelt mee dat het intrekken van het initiatief voorstel destijds dat nu al via boven de raad hangt, pas mogelijk is wanneer dit besluit en het geld structureel wordt gemaakt. Hij ziet uit naar de beantwoording door het college hierop. Hij stelt in het vooruitzicht dat hij zijn initiatiefvoorstel zal bijwerken wanneer dat nodig blijkt te zijn.

Hij ziet dat het instrument Burgerberaad heeft gewerkt. Hij was al voorstander. Hij ziet graag een vervolg. Hij pleit voor een hogere vergoeding voor deelnemers omdat het om weinig geld gaat voor veel werk en een grote verantwoordelijkheid.

530

De heer Van Bergen (ChristenUnie) dankt iedereen die heeft meegewerkt aan het advies en in het bijzonder de inwoners die hierin veel tijd en moeite hebben gestoken. Hij ervaart het advies als een zoektocht naar saamhorigheid. Hij vindt dit in de huidige tijd heel bijzonder.

Een belangrijke voorwaarde voor het slagen van het Burgerberaad is het beraad vertrouwen te geven. Daarom is vooraf afgesproken dat de raad zich zal committeren aan de uitkomsten ervan, wat die uitkomst ook moge zijn, onder de voorwaarde van onder meer financiën en veiligheid. Zijn fractie staat daar nog steeds voor. Wat zijn fractie betreft gaat het bestuur aan de slag met het voorstel van het Burgerberaad.

540

Hij merkt op dat met alle bedragen bij elkaar opgeteld er sprake is van een overschrijding van het uitvoeringsbudget. Het voorstel is desondanks alle voorstellen uit te gaan voeren. Hij kan dat volgen, maar hij maakt zich over het geheel dan zorgen; zakt het niet door het ijs?

Hij legt de vraag voor hoe bij een eventueel volgend Burgerberaad binnen het uitvoeringsbudget gebleven wordt. Dit had de gemeenteraad wellicht nog strakker moeten inkaderen.

Daarnaast sluit hij zich aan bij de tweede vraag van D66 over de financiën, bij de vragen over de opkomst en ook hij is benieuwd naar de duiding van de wethouder.

550

De voorzitter schorst de vergadering voor onder meer een sanitaire stop. En heropent de vergadering.

De heer Maas (VOLT) is blij met de uitkomsten van het Burgerberaad; zowel met de uitkomsten zelf als met het experiment. Hij deelt de zorgen over het verloop bij de deelnemers.

Hij ziet uit naar het definitieve evaluatierapport; hij geeft aan dat rapport graag te willen bespreken. Mogelijk staan daarin veel oplossingen op de gestelde vragen.

560

Hij vindt het terecht dat de ambtelijke staf de verschillende voorstellen ziet als een totaalplaatje. Zijn partij vindt dat het stadsbestuur daaraan recht moet doen: met campagnes, met monitoring en met een lange termijn aanpak. Hij betreurt het dat het de inschatting is dat dit niet volledig betaald kan worden. Hij is benieuwd te vernemen hoe die inschatting tot stand is gekomen. Hij vraagt hoe de geraamde kosten tot stand zijn gekomen en waarom de bedragen zo hoog zijn.

Hij ziet uit naar de Uitvoeringsagenda en naar waar initiatieven gemakkelijk minder kunnen of uit het lopende budget te halen zijn of andere creatieve oplossingen; het blijft zijns inziens zaak om het totale pakket over te nemen. Hij wil graag bij de plannen betrokken worden om als raad te kunnen beoordelen of de gemaakte keuzes ook die van de raad zijn. Hij vraagt hierop een toezegging van de wethouder.

570

Dit is uitdrukkelijk gebruikt als experiment. Hij ziet daarom uit naar wat de wethouder de raad nog meer te bieden heeft. Hij weet dat vooralsnog geen budget is opgenomen voor de volgende jaren. Hij wil graag dat daarvoor ruimte gemaakt wordt. Hij sluit zich hierover graag aan bij de inbreng van de Partij voor de Dieren; hij vraagt hoe de wethouder dit ziet. Is de wethouder bereid budget te zoeken voor continue-

ring van deze initiatieven en voor nieuwe burgerberaden? Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

De heer Bosch (UtrechtNu) hoort VOLT niets zeggen over het proces. Hij legt de vraag voor of de heer Bosch ook tevreden was geweest met de uitkomst wanneer die geen vuurwerkverbod was geweest.

580 **De heer Maas** (VOLT) antwoordt bevestigend. Hij is een groot voorstander van Burgerberaad onafhankelijk van de adviezen van het beraad.

De heer Bosch (UtrechtNu) vindt dat helder. Hij houdt kritiek op het proces voor mogelijk ook al is VOLT voorstander van het Burgerberaad. Heeft VOLT helemaal geen kritiekpunten? Wacht VOLT de evaluatie af?

De heer Maas (VOLT) antwoordt bevestigend op de vraag naar het afwachten op de evaluatie. De meeste kritiekpunten zijn in dit debat al genoemd. Hij sluit zich daarbij aan. Mogelijk zijn er hele goede redenen voor of kan de gemeente het niet anders.

590 **Mevrouw Meerding** (VVD) kent VOLT als een partij die voor transparantie is. Het raadsvoorstel is in eerste instantie naar de raad gestuurd zonder een ambtelijke toets, zonder dat de raad inzicht had in de achterliggende stukken; zij vraagt hoe de heer Maas daar tegenaan kijkt.

De heer Maas (VOLT) is het van harte eens met de geuite kritiek. Hij had graag de stukken direct gehad en dat de raad goed de inschatting had kunnen maken. Hij sluit zich daarbij aan.

De heer Snijder (Student & Starter) staat volledig achter een goede burgerparticipatie en inspraak. Zijn fractie is enthousiast over het Burgerberaad als waardevol instrument voor de gemeente Utrecht. Het biedt alle Utrechters inclusief jongeren een unieke kans om bij te dragen aan veranderingen.

600 Hij dankt de deelnemers, ambtenaren, en de wethouder voor hun inzet en de waardevolle adviezen. Hij is blij met de uitkomsten rondom het vuurwerkverbod en ook met de aandacht voor jongeren. Een aantal zaken viel zijn fractie op, onder andere dat alle voorstellen voor jongeren niet zijn aangenomen, ondanks dat daarvoor in absolute aantallen een meerderheid was. Hij refereert aan de desbetreffende opmerking van D66. Zijn fractie vraagt zich af of de wethouder daarover iets meer kan zeggen: waarom zijn die voorstellen er niet doorheen gekomen en ook wat de jongeren zelf van de voorstellen vonden.

Hij sluit zich daarnaast aan bij de vragen over de representativiteit.

610 **De heer Van Bergen** (ChristenUnie) vraagt zich af waar Student & Starter heen wil als het gaat om wat de jongeren ervan vinden. De idee was toch dat het Burgerberaad representatief moet zijn en daarmee weet het stadsbestuur toch wat Utrecht ervan vindt.

De heer Snijder (Student & Starter) licht toe dat die vraag komt vanuit het gegeven dat jongeren vaak ondervertegenwoordigd zijn in elke vorm van participatie. Hij zou daarover graag meer duidelijkheid krijgen.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat daarvan geen sprake is in dit beraad. Het zou in principe een representatieve groep moeten zijn; daarbij zijn jongeren al gehoord. Hij vraagt de reflectie van Student & Starter.

620 **De heer Snijder** (Student & Starter) ziet dat. Hij wil daarover graag iets meer horen. De ambtelijke organisatie adviseert om de niet geaccepteerde adviezen over jongeren over te nemen. Zijn fractie vraagt zich daarbij af hoe zich dat verhoudt tot het bestuurlijk politieke mandaat. Hij vraagt ook daarop een reflectie van de wethouder.

Verder heeft zijn fractie opgemerkt dat de ambtelijke organisatie tijdens het Burgerberaad geen inhoudelijke rol speelde, maar wel conceptadviezen toetste op haalbaarheid. Hij is benieuwd te vernemen welke adviezen getoetst zijn en welke zijn afgefallen. Hij vraagt of de wethouder meer duidelijkheid kan geven over hoe dat proces er uit heeft gezien. Hij stelt voor dit in het vervolg beter weer te geven in het verslag.

630 Verder is hij enthousiast over initiatieven zoals Buurtje dat kleinschalige projecten stimuleert. Hij las dat dit financieel lastig is; hij vraagt hoe de wethouder tegenover het idee staat het Initiatievenfonds daarvoor te gebruiken als er aan het eind van het jaar budget overblijft in dat fonds.

Hij is zich bewust van de uitdagingen rondom de vergunningverlening en de handhavingcapaciteit bij grote evenementen - dat is een terugkerend probleem. Wat hem betreft geeft Utrecht een stevig signaal richting het Rijk omdat met het verbieden van vuurwerk verantwoordelijkheden voor handhaving meekomen. Hij vraagt of het college bereid is daar nog een schepje bovenop te doen en een duidelijk signaal af te geven richting het Rijk.

640 **Mevrouw Meerding** (VVD) begrijpt dit punt niet. Zij begreep uit zijn bijdrage dat het Rijk moet gaan handhaven wanneer Utrecht een lokaal vuurwerkverbod instelt. Dat lijkt haar niet logisch. Bovendien is duidelijk aangegeven dat niet gehandhaafd zal worden. De gemeente is dat niet van plan omdat de capaciteit er niet is.

De heer Snijder (Student & Starter) zet uiteen dat zijn fractie het realiseren van een vuurwerkverbod zo belangrijk vindt dat zij graag in gesprek wil met het Rijk over de vraag op welke manier dat te verbeteren is en of het überhaupt mogelijk is om op een andere manier meer handhaving te kunnen krijgen, zeker wanneer het vuurwerkverbod ook op andere plekken in Nederland ingesteld gaat worden.

De heer Bosch (UtrechtNu) verwacht dat het Rijk zal zeggen dat Utrecht de landelijke wetgeving moet gaan volgen.

650 **De heer Snijder** (Student & Starter) merkt op dat het Rijk dat wel kan denken maar dat dat niet betekent dat Utrecht deze boodschap niet kan afgeven. **De heer Bosch** (UtrechtNu) vindt dit niet realistisch. **De heer Snijder** (Student & Starter) denkt dat het superbelangrijk is daadwerkelijk werk te maken van een vuurwerkverbod. In dat licht spoort hij het college aan dat gesprek aan te gaan en te stimuleren dat meer gemeenten overstag gaan. **De heer Bosch** (UtrechtNu) vraagt of de heer Snijder denkt dat het signaal nog niet is doorgekomen bij de landelijke politiek dat sommige gemeenten een landelijk vuurwerkverbod willen.

660 **De heer Snijder** (Student & Starter) benadrukt dat wanneer het gemeentebestuur hiervan serieus werk wil maken, het bestuur er serieus mee moet omgaan en het de verantwoordelijkheid ook bij het Rijk moet neerleggen.

Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met de vraag voor te leggen of omliggende gemeenten kunnen bijdragen aan de viering van de jaarwisseling en hoe de aanzuigende effecten te beheersen zijn.

De heer Bosch (UtrechtNu) vindt dit de omgekeerde wereld; Nieuwegein vragen hoe die gemeente omgaat met de maatregelen die Utrecht voor de stad Utrecht neemt.

De heer Snijder (Student & Starter) licht toe dat er meer evenementen zullen komen in Utrecht, dan komen er meer mensen op Utrecht af. Misschien kunnen andere gemeenten die dat niet doen een bijdrage leveren, zodat het effect van de aanzuigende werking tegen te gaan is.

670 **De heer Bosch** (UtrechtNu) merkt op dat de aanzuigende werking ook andersom kan; dat mensen uit Utrecht naar Nieuwegein gaan om daar vuurwerk af te steken.

De heer Snijder (Student & Starter) oppert dat daarover de steden dan met elkaar in gesprek kunnen. Hiermee rondt hij zijn bijdrage af.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) is tevreden met het proces. Haar fractie is blij dat een eerste Burgerberaad tot stand is gekomen. Zij is trots op het resultaat en dat zoveel inwoners zich hiervoor hebben willen inzetten op al die vrije zaterdagen. Zij schetst een reactie in haar persoonlijke omgeving waaruit blijkt hoe trots iemand kan zijn dat hij een bijdrage kan leveren aan de stad waar hij woont.

680 Haar fractie ging ook uit van een structureel antwoord op de kwestie van de viering van Oud & Nieuw. Ook haar fractie ging uit van een verbod. Zij sluit zich aan bij de inbreng van de Partij voor de Dieren. Ook zij wil het initiatiefvoorstel nog niet inzetten zo lang dit nog niet duidelijk is. Ook zij is ervan overtuigd dat het meer tijd nodig heeft dan één jaar. Zij pleit voor een langere periode bijvoorbeeld drie of vijf jaar.

De heer Maas (VOLT) vraagt of GroenLinks ook bereid is bij de wethouder budget hiervoor te vragen.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vindt dat dat zeker geregeld moet worden. Ook haar fractie maakt zich hierover zorgen.

690 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vindt het financiële in deze tijd een complex probleem. Hij vraagt of GroenLinks dat met hem deelt.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt bevestigend. Zij geleidt deze vraag door naar de wethouder. Ook zij heeft hierop geen antwoord. Zij vindt wel dat het vuurwerkverbod prioriteit is in het beleid als het gaat om het klimaat en de bescherming van de dieren.

De heer Van der Zweth (PvdA) doet de suggestie dat het logischer is om het te laten zoals het is gezien, ook het voorstel van het Burgerberaad, en vanuit daar na te gaan of en hoe het verder kan.

700 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) vindt dat daarmee niet het advies van het Burgerberaad goed uitgevoerd wordt. Het Burgerberaad ging over een volledig duurzame transitie naar een andere jaarwisseling. Dat is niet bereikt met zijn suggestie.

De heer Van Steeg (CDA) vindt het logisch eerst een goede evaluatie te doen om na te gaan wat werkt en wat niet werkt.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) beaamt dat dit logisch is. Om te kunnen toetsen of het effectief is, moet het experiment langer duren. In ieder geval moet geëvalueerd worden.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt wat 3-5 jaar moet worden volgehouden.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt met het verbod en de andere adviezen van het Burgerberaad, namelijk volwaardige alternatieven aan de bewoners van Utrecht.

710 **De heer Van Steeg** (CDA) herhaalt zijn stellingname en had de indruk dat dit ook het standpunt van GroenLinks is.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) had daarbij het voorbehoud gemaakt dat de financiële situatie zaken onmogelijk gaat maken. Daarover wil ze helder zijn.

Zij vervolgt haar betoog met te benadrukken dat het voor haar fractie belangrijk is dat dit een structurele uitkomst krijgt. De kosten zijn op 1,7 miljoen geraamd. Zij gaat voor 1,3 miljoen. Zij legt de vraag voor aan de wethouder hoe het stadsbestuur dit gaat prioriteren.

Gesproken is over de representativiteit van het Burgerberaad. Zij merkt op dat ook bij andere gemeenten een groot aantal mensen afhaakten. Zij benadrukt het resultaat in Utrecht een mooi resultaat te vinden.

720

Mevrouw Meerding (VVD) vindt het meest opvallende aan het advies het afsteekverbod van vuurwerk. Het college geeft aan geen capaciteit te hebben voor handhaving; het is slechts een signaal naar de landelijke overheid. Zij vindt dat een sterk staaltje symboolpolitiek.

De VVD is geen fan van symboolmaatregelen. Haar fractie staat niet achter de inhoud van het advies. Zij blijft een lokaal afsteekverbod onzinnig en onuitvoerbaar vinden.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vraagt waarom het hier gaat om een symbool; wat is dat symbool en voor wie is het bedoeld?

730 **Mevrouw Meerding** (VVD) licht toe *de instelling ervan met daarbij de opmerking dat het niet gehandhaafd zal worden*; de ingestelde regel wordt niet gehandhaafd.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vraagt naar wie het een symbool is.

Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt dat dit kennelijk de landelijke overheid is, en misschien ook de inwoners van Utrecht.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) krijgt de indruk dat de VVD dit verkeerd opvat. Het gaat om hoe de stad Oud&Nieuw anders wil doen. Uit eerdere projecten blijkt dat het nuttig is om in ieder geval een begin te maken. Dat begin is lokaal. Zij vraagt of de VVD daarmee eens is.

740 **Mevrouw Meerding** (VVD) antwoordt bevestigend in die zin dat ergens begonnen moet worden. Maar dan moet ook gehandhaafd worden.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) benadrukt dat het de inwoners zijn die dit willen. Gezien de kaders die gesteld zijn door de raad, vindt hij het logisch dat het voorstel van het Burgerberaad wordt overgenomen. Hij vraagt hoe mevrouw Meerding dat ziet.

Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt dat dit het advies is van Burgerberaad. Zij zag in de ambtelijke adviezen dat vanuit de gemeente is aangegeven dat zij hierop niet kan handhaven.

750 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) merkt op dat het college eerlijk is geweest. Desalniettemin zeggen de deelnemers aan het Burgerberaad dat het afsteekverbod een goed idee is. Hij vindt dat een mooi signaal.

Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt dat dit het signaal is van het Burgerberaad. De partijen die voor het raadsvoorstel over het Burgerberaad hebben gestemd, kunnen zeggen dat dit een mooi signaal is. Haar fractie was van te voren kritisch over het Burgerberaad, steunde het niet en steunt het nog steeds niet.

Zij stelt dat de raad niet goed in positie is gebracht. Zij vraagt de wethouder hoe zij daarop reflecteert. Zij wil de toezegging dat mocht er nog een Burgerberaad komen of iets vergelijkbaars, de raad wel in positie wordt gebracht om zijn controlerende taak uit te voeren.

760 Zij gaat in op het aantal deelnemers dat is overgebleven, 81 deelnemers en niet 100. De adviezen gaan straks wél voor de hele stad gelden. Hoe dit kan, wordt niet toegelicht in de stukken. Zij vindt het onbestaanbaar dat hierop geen toelichting komt.

De heer Maas (VOLT) vraagt of de VVD bereid is op de evaluatie te wachten; dat kan duidelijk maken waarom dit zo gedaan is.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat over deze adviezen gestemd zal worden in de eerstvolgende raadsvergadering. Zij wacht dus niet op de evaluatie.

De heer Maas (VOLT) betreurt dat. Vooral ook omdat dit ingestoken is als experiment. Het is doorgaans moeilijk om bij experimenten alle parameters goed in te schatten. Hij vindt het jammer dat de VVD zo weinig vertrouwen heeft.

770 **Mevrouw Meerding** (VVD) merkt op dat de raad het aantal deelnemers als één van de kaders heeft meegegeven. Daarmee is een van de kaders niet gehaald. Zij wil de evaluatie afwachten maar dan ook de stemming uitstellen. Zij gaat niet stemmen over iets waarover zij nog niet alle informatie heeft gekregen. Zij vervolgt haar betoog in haar termijn. **De heer Van der Zweth** (PvdA) bepleit bij de VVD ruimte voor dit experiment. **Mevrouw Meerding** (VVD) vindt dat er ruimte mag zijn. Zij is van mening dat er dusdanig veel zaken misgegaan zijn in het proces, dat dit bij de VVD geen vertrouwen wekt. Die schaart zij ook niet onder kleine zaken die afgewacht moeten worden in de evaluatie.

780 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vindt dat bijzonder. De opgevraagde informatie is ruim van tevoren bij de raad gekomen, opgevraagd door de heer Bosch. In de beantwoording van de wethouder kan daarover nog extra informatie komen. Hij vraagt wat mevrouw Meerding dan nu mist waarmee het scherpe oordeel van de VVD gerechtvaardigd is.

Mevrouw Meerding (VVD) wil op meerdere gebreken ingaan: het aantal deelnemers, dat de informatie aan de voorkant met de raad niet goed gedeeld was, de stukken die tijdens de bijeenkomsten wel gedeeld zijn, de sturing, de inkleuring ervan, de ambtelijke adviezen.

De heer Van der Zweth (PvdA) heeft die inbreng van de VVD al in de interrupties gehoord en nu in de samenvatting ook. Hij heeft de indruk dat mevrouw Meerding het proces misbruikt omdat de uitkomst de VVD niet aanstaat.

790 **Mevrouw Meerding** (VVD) antwoord stellig en met nadruk ontkennend. Haar fractie is inderdaad niet blij met het advies. Zij had liever gezien dat dit proces wel goed gegaan was; zij heeft op het verloop ervan grote kritiek.

Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn met te benadrukken dat wanneer 20% van de deelnemers is afgehaakt, daarover iets opgenomen moet worden in de stukken. De VVD maakt zich zorgen dat nu bijna 20% van de beoogde deelnemers vroegtijdig is afgehaakt. Haar fractie vraagt zich af of het advies wel representatief is. Zij krijgt hierop graag de uitgebreide reflectie van de wethouder.

Zij bestrijdt de ambtelijke informatie over de kosten voor extra camera's tijdens de jaarwisseling. Zij licht toe dat het voor haar niet aannemelijk is dat de inzet van een camera 6500,- euro kost voor één maand of voor een week. Bovendien beschikt de gemeente over 19 flexibele camera's waarvan slechts 7 in gebruik zijn. De gemeente hoeft geen nieuwe camera's aan te schaffen om dat advies uit te voeren. Zij verneemt graag van de wethouder hoe hoog de kosten daadwerkelijk zijn en of het klopt dat de deelnemers hierover verkeerd geïnformeerd zijn.

800 Zij laat haar inbreng hierbij, al had zij nog meer kritiekpunten willen inbrengen, onder meer over het niet overnemen van alle adviezen die over jongeren gaan. Gezien haar spreektijd komt ze daar niet aan toe. Hiermee rondt zij haar bijdrage af.

De heer Maas (VOLT) merkt op dat de essentie van het Burgerberaad is dat van tevoren kaders zijn vastgesteld en dat een voorstel eerst dan is aangenomen wanneer er een meerderheid is van 75%. Hij hoort nu de VVD iets anders zeggen.

810 **Mevrouw Meerding** (VVD) vindt de kaders heel duidelijk. Zij zegt niets anders. Zij begrijpt de tekst zoals die is geschreven. Zij wijt de uitkomst over jongeren aan het gebrek aan jongere deelnemers. Het stelt daar vraagtekens bij.

De heer Maas (VOLT) vraagt nadere toelichting.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt dat dit in de evaluatie meegenomen moet worden. Zij beaamt dat de groep representatief was. Zij legt de vraag voor of de gemeenteraad de uitkomst voor jongeren wenselijk vindt.

De heer Maas (VOLT) vindt deze vraag vreemd. Van tevoren is gezegd dat de gemeenteraad zich zal houden aan de uitkomsten van het Burgerberaad.

820 **Mevrouw Meerding** (VVD) merkt op meerdere fracties hierover te hebben gehoord; dat dit opvallend is. Zij vindt dit een punt om mee te nemen in de evaluatie.

De heer Van Steeg (CDA) vindt dat oordeel streng, gezien de argumenten van de VVD.

Mevrouw Meerding (VVD) benadrukt dat grote steken gevallen zijn in het proces.

De heer Van Steeg (CDA) zoekt dan naar meer fouten dan die genoemd zijn. Hij vindt het ook belangrijk aandacht te besteden aan hoe het beter moet in de toekomst.

Mevrouw Meerding (VVD) benadrukt dat er nog heel veel zaken zijn om opmerkingen over te maken.

830 **De heer Van Steeg** (CDA) was voorstander van een Burgerberaad. Hij dankt alle inwoners die hieraan een bijdrage hebben geleverd. Hij is van mening dat de voorstellen zo goed mogelijk moeten worden uitgevoerd.

Zijn vragen betreffen vooral de representativiteit, het verloop van het Burgerberaad, vooral hoe van 142 deelnemer gekomen werd naar 186 en mensen die afhaakten tijdens het Burgerberaad. Hij had het ambtelijk advies liever eerder gehad. De informatie over hoe van de 100 naar de 81 is gegaan, ontbreekt. Hij krijgt hierop graag nadere informatie van de wethouder.

840 Hij legt de vraag voor of het verstandig is Oud & Nieuw helemaal vuurwerkvrij te willen; hij noemt in dit verband de wijkevenementen. Hij noemt als perspectief hiervoor ook de adviezen die het net niet hebben gehaald. Hij noemt het oogpunt van veiligheid in dit verband. Dit ook om de overgang gemakkelijker te maken.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) begrijpt hieruit dat de heer Van Steeg wil gaan sleutelen aan het advies van het Burgerberaad en dat advies niet integraal wil overnemen.

De heer Van Steeg (CDA) vindt dat in principe die adviezen overgenomen moeten worden. Maar dat betekent niet dat het denken van de gemeenteraad niet stil hoeft te staan. De adviezen die zijn gegeven, hadden op zich een meerderheid. Hij vraagt de burgemeester of het wellicht verstandig is om deze combinatie te maken.

850 **De heer Van Bergen** (ChristenUnie) concludeert dat de heer Van Steeg het advies van het Burgerberaad niet integraal overneemt.

De heer Van Steeg (CDA) probeert na te denken over hoe dit op een goede manier mogelijk is en hoe die verandering plaats kan vinden; zeker in het licht van de handhavingproblemen, ziet hij een dergelijke combinatie voor zich.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat in het advies erkend wordt dat een verbod niet direct zal leiden tot het uitbannen van vuurwerk, maar dat het wel een norm stelt. Vindt de heer Van Steeg dat niet voldoende?

De heer Van Steeg (CDA) stelt dat die normerende werking niet verdwijnt wanneer het ingericht wordt zoals hij het voorstelt.

860 Hij wil het advies van het Burgerberaad zoveel mogelijk volgen. Hij vindt het belangrijk dit goed te evalueren. Hij vraagt de wethouder en de burgemeester hoe dit zo goed mogelijk te kunnen evalueren in de komende jaren. Hoe gaat het gemeentebestuur na wat inwoners hiervan vinden? Zal het gemeentebestuur de mening van de inwoners meenemen in de beoordeling van deze grote stap die het gemeentebestuur nu zet.

Ook zijn fractie vindt dat het stadsbestuur binnen de marge moet blijven die eerder is vastgesteld, de 1,3 miljoen euro.

De heer Bosch (UtrechtNu) dankt de deelnemers aan het Burgerberaad. Dit gaat vooral over het proces. Hij is het eens met heer Van Heuven dat het financieel iets beter mag. De kritiek die hij heeft, staat daar los van. Het gaat wat hem betreft vooral over het proces: de vorm van het Burgerberaad gaat uiteindelijk over de haalbaarheid van het hoofdadvis en niet over of de raad voor of tegen het vuurwerkverbod is. Hij is zelf een tegenstander van het vuurwerkverbod. Anderen binnen zijn fractie zijn voor.

Hij vindt dat de raad in positie moet zijn om kaders en afwegingen te kunnen toetsen. Hij vindt dat de representativiteit in de gaten gehouden moet blijven worden. Het raadsvoorstel gaat hier niet uitgebreid op in. Hij kan niet controleren of de diversiteit van de deelnemers voldoende was. Die kaders zouden beter moeten worden voor de toekomst. Hij vindt dat punten voor de evaluatie.

De heer Maas (VOLT) nodigt heer Bosch uit om in het vervolg aanwezig te zijn bij de start en de finish.

De heer Bosch (UtrechtNu) kan niet aan de hand van uiterlijke kenmerken vaststellen hoe divers mensen zijn.

De heer Maas (VOLT) antwoordt desgevraagd dat hij geen diepgravend onderzoek heeft ingesteld naar de diversiteit. Hij merkt op dat bij de start hierover is gesproken door de deelnemers zelf.

De heer Bosch (UtrechtNu) kan dat niet toetsen als raadslid. Dan zou in dat opzicht zijn aanwezigheid ook geen soelaas bieden.

De heer Van Vliet (D66) begrijpt dit punt van UtrechtNu. Hij vraagt of UtrechtNu hierbij een voorstel heeft om dit in toekomst beter te doen.

De heer Bosch (UtrechtNu) legt de vraag voor of dergelijke vragen gesteld mogen worden, of dat binnen het kader van de wet blijft. Hij zou wel graag willen dit goed te bekijken.

Hij vindt dat wetgeving niet bestemd is voor een afsteekverbod. Hij voorspelt dat er weinig verschil zal zijn met vorige jaren Oud & Nieuw

De heer Simsek (DENK) kan zich tot op zekere hoogte aansluiten bij het betoog van de heer Bosch voor meer culturele diversiteit in het Burgerberaad. Bij zijn fractie leven zorgen over de daadwerkelijke maat voor representativiteit bij dit Burgerberaad.

Hij stelt dat in de praktijk vaak te zien is dat mensen met een migratieachtergrond ondervertegenwoordigd zijn in allerlei vormen van besluitvorming en participatie. Ook hier lijkt het erop dat mensen met migratieachtergrond ondervertegenwoordigd zijn. Hij verneemt graag van de wethouder hoe zij aankijkt tegen de mate van culturele diversiteit in dit Burgerberaad en wat dat zegt over de daadwerkelijke representativiteit van het Burgerberaad. En ook hoe de uitstroom van deelnemers deze representativiteit heeft beïnvloed.

De heer Maas (VOLT) benadrukt dat dit niet bekend is.

De heer Simsek (DENK) herhaalt zijn argumentatie op wat doorgaans het geval is.

De heer Maas (VOLT) benadrukt dat het heel erg moeilijk is om die culturele diversiteit op een goede manier tot stand te brengen.

De heer Van der Zweth (PvdA) gaat in op de inbreng van DENK. Hij merkt op dat het afgesproken is dat etniciteit niet vastgelegd wordt. Wat stelt DENK voor om te borgen waarom DENK nu vraagt?

De heer Simsek (DENK) licht toe dat het hem erom gaat dat alle groepen mee kunnen praten en gelijke toegang krijgen. Zo op het oog ziet hij niet de door hem gewen-

ste afspiegeling van de stad. Die kaders mogen geborgd worden in de stukken. Hij bevestigt dat hij ook zoekende is. Hij verneemt graag van het college wat dit zegt over de mate van representativiteit, en het gevolg van de uitstroom van deelnemers.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat aangenomen wordt dat dit een probleem is op het gebied van de diversiteit. Hij legt de vraag voor waarop dat gebaseerd is.

De heer Simsek (DENK) baseert dat op zijn observatie van de structurele ondervertegenwoordiging van mensen met een migratieachtergrond. Heel veel stemmen in de stad worden structureel niet gehoord. Hij gaat af op zijn indruk van de groepsfoto van de deelnemers aan het Burgerberaad. Ook hij is benieuwd hoe de diversiteit beter te borgen is.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) deelt de zoektocht naar het borgen van diversiteit. Hij merkt op dat het de keuze was aan de deelnemers om al of niet op de foto te staan. Hij vindt die foto te summier om te concluderen dat er geen sprake was van diversiteit. Hij bevestigt dat het een bekend probleem is dat het moeilijk is om een divers samengestelde groep rond de tafel te krijgen. Daarmee is rekening gehouden in het plan van tevoren door bijvoorbeeld oversampling in bepaalde wijken. Daar was al een hele goede poging gedaan om de samenstelling divers te maken. In dat licht vindt zij het vervelend dat de diversiteit zo ter discussie wordt gesteld. Hij vraagt hoe DENK daarop reflecteert.

De heer Simsek (DENK) is niet per se tegenstander van het instrument Burgerberaad en het is ook niet zijn opzet om deze kritiek te uiten. Hij wil vooral nagaan hoe in de toekomst beter te zorgen is voor de door hem beoogde diversiteit. Hij wil nagaan ook aan de hand van de evaluatie hoe dit te verbeteren in de toekomst.

Hij wil graag het antwoord op de vraag wat de uitstroom van deelnemers heeft gedaan met de representativiteit van het Burgerberaad. Hij krijgt hierop graag de reactie van het college.

Hij kan zich in principe vinden in de uitkomsten van het Burgerberaad. Hij verneemt graag hoe de culturele diversiteit in de toekomst beter borgen is.

Hij spreekt zijn waardering uit aan alle burgerdeelnemers voor hun inzet. Hij sluit zich aan bij de Partij voor de Dieren als het gaat om een betere vergoeding.

De voorzitter schorst de vergadering om 13.00 uur en heropent de vergadering om 14.00 uur.

Burgemeester Dijkema houdt haar beantwoording kort; de wethouder gaat in op het proces rondom het Burgerberaad. Zij beantwoordt de vragen over het afsteekverbod. Zij dankt de burgers die zich hebben ingezet dit Burgerberaad vorm te geven. Zij vindt het advies van het beraad wijs. Zij is het eens met diegenen die zeggen dat dit ook serieus opgepakt en uitgevoerd moet worden. Het college gaat daarmee aan de slag.

Over het afsteekverbod zijn enkele vragen gesteld. De heer Van Heuven verwees naar het initiatiefvoorstel van zijn partij met GroenLinks; het is aan de fracties of dit boven de markt blijft hangen. Zij licht toe dat een APV-wijziging niet een eenmalige exercitie is. Wanneer de raad instemt met de voorgestelde wijziging, verandert het stadsbestuur de APV totdat de inzichten weer veranderd zijn. Een dergelijke wijziging is niet bedoeld voor één jaar. Dat is anders voor een aantal andere aanbevelingen; de wethouder zal daarop ingaan. Het college heeft bewust het experimenteerartikel niet gebruikt.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) merkt op dat hij aan zijn desbetreffende opmerking had gekoppeld dat met het permanent wijzigen van de APV, het in de rede ligt om het raadsbesluit dat hoort bij dit advies permanent vast te stellen.

Burgemeester Dijkma merkt op dat de wethouder daarop zal antwoorden.

970 Zij vervolgt met de inbreng die is geleverd over handhaving, onder andere door mevrouw Meerding, en de heer Bosch. De burgemeester antwoordt dat het niet zo is dat het college niet zal handhaven. Zij constateerde dat die suggestie in het debat werd gedaan. Het college handhaaft altijd al rond Oud & Nieuw. Dat doet het college ook met extra mensen. Daarin is wel een prioriteitsstelling, zeker op oudejaarsavond. Daarbij is te bedenken dat geweld tegen burgers of tegen hulpverleners als punt van aandacht het belangrijkste is. Daarna wordt ook gekeken naar overlast vanwege vuurwerk. Handhavers zullen dan op heterdaad mensen moeten betrappen. Zij attendeert op de aanwezigheid van de handhavers die hun handen vol hebben aan andere zaken. Zij vindt dat het college aan de voorkant eerlijk moet zijn over het beeld in de stad. Zij attendeert op het landelijk afsteekverbod in coronatijd; ook toen
980 werd wel degelijk vuurwerk afgestoken. Het is geen garantie op een stille stad met oud en nieuw. Het Burgerberaad geeft ook aan dat het een belangrijk signaal is en wat haar betreft niet eens zozeer naar Den Haag. Daarvoor is niet per se een Burgerberaad nodig. Dit besluit is meer een signaal naar de stad zelf; dit is hoe het stadsbestuur in de komende jaren op weg wil naar een vuurwerkvrij Oud & Nieuw. Daar gaat tijd overheen. Dit vergt ook een culturele verandering. Hiermee wordt de norm gesteld. Dat heeft wel waarde, al is het soms symbolisch. Zo zal het ook worden beschouwd door de mensen die het eens zijn met dit besluit. De burgemeester vindt dit de faire benadering.

990 **De heer Bosch** (UtrechtNu) vraagt of de burgemeester *wetgeving als signaal* een goede ontwikkeling vindt.

Burgemeester Dijkma antwoordt dat wetgeving altijd een signaal is, namelijk voor wat het bestuur van de stad wel of niet wenselijk acht. Daarop wordt voor zoveel als mogelijk ook gehandhaafd. Zij gaat er vanuit dat mensen zich daaraan houden.

De heer Bosch (UtrechtNu) benadrukt dat dit niet te handhaven is. Hij heeft begrepen dat de burgemeester dit ook zegt. De politie en de handhavers hebben hun handen al vol aan een normale jaarwisseling. Hij vraagt of de burgemeester dit kan bevestigen.

1000 **Burgemeester Dijkma** gaat daarop niet vooruitlopen. Zij kan niet overzien in welke situatie sommige handhavers die avond zullen verkeren. Daar gaat het haar niet om. Het gaat hier er om dat het Burgerberaad een uitspraak heeft gedaan. Zij vermoedt dat de gemeenteraad dat besluit zal bekrachtigen. Vervolgens is het aan iedereen, ook aan de samenleving als zodanig, daaraan uitvoering te geven. De burgemeester verwacht dat dit met horten en stoten gaat; zij verwacht dat met dit besluit niet direct een ideale wereld zal bestaan.

Zij gaat in op de opmerkingen over de kosten van de camera's. Mevrouw Meerding suggereerde dat het college een verkeerde voorstelling van zaken had gegeven. De burgemeester weerspreekt dat. Zij benadrukt dat het per camera voor een week of voor een maand net zo duur is als voor een jaar. Het leeuwendeel van de kosten bestaat uit de installatie op zichzelf. Het zijn dan ook uitkijkkosten; die laatst genoemde kosten, vormen niet het leeuwendeel van de kosten.
1010

De heer Van Steeg suggereerde een tussenstap met vuurwerkzones; locaties waar vuurwerk wel mag worden afgestoken. De burgemeester omarmt dit voorstel niet om de volgende redenen. Dat zou een duidelijke afwijking zijn van het voorliggende

voorstel en zou ook een ander signaal geven. Dat maakt het ook niet gemakkelijker voor de handhavers. Het is ook niet te voorspellen hoe aantrekkelijk het is voor grote groepen mensen. Trekt het extra mensen aan? Bovendien neemt het stadsbestuur een verantwoordelijkheid op zich waarvoor een goede organisatie nodig is. Dat vraagt weer veel extra's. Zij begrijpt dat het CDA de geleidelijke weg zoekt. Dat lijkt haar tegelijkertijd ook niet verstandig.

1020 **De heer Van Steeg** (CDA) doet de suggestie dit onderdeel te maken van de licht-shows die in de wijk worden voorgesteld. Dan geeft het stadsbestuur het publiek iets terug van de traditie van Oud & Nieuw. Mogelijk komt dat ook tegemoet aan de bezwaren die de burgemeester zojuist noemde.

Burgemeester Dijkma vindt het afsteekverbod het belangrijkste signaal; zij wil het hoofdpunt van de uitkomst van het Burgerberaad niet tenietdoen. Niemand is tegen een alternatieve viering. De vraag is of dat ook op een net iets andere manier kan.

De heer Van Steeg (CDA) licht toe dat het partiële afsteekverbod blijft staan.

1030 Wanneer dan toch een show gegeven wordt, adviseert hij het college daar vuurwerk bij te doen. Veel mensen genieten daarvan. Daarmee wordt zijns inziens ook het besluit van het Burgerberaad gerespecteerd.

Burgemeester Dijkma antwoordt dat dit niet de weging was zoals die is gemaakt. Dit zou geen recht doen aan de belangrijkste uitspraak van het Burgerberaad.

Zij vervolgt haar beantwoording.

Zij bevestigt dat de evaluatie belangrijk is. Daarvan wordt geleerd, ook als het gaat om hoe het in de praktijk gaat. Daarover zijn veel veronderstellingen. Zij kan zich daar veel bij voorstellen. Tegelijkertijd moet het beleefd worden; de evaluatie is heel belangrijk, ook in de richting van hoe dit vooral volgend jaar gedaan gaat worden. Zij licht toe dat zij hiermee is ingegaan op de evaluatie van alleen het afsteekverbod.

1040 **Wethouder Oosters** dankt de commissie voor het interessante debat. Zonder het mandaat en de inbreng van de raad was dit niet mogelijk geweest. Zij vindt dat de raad trots mag zijn op het geven van die verantwoordelijkheid aan burgers. Ze dankt ook de griffie en de voorzitter van de commissie voor de hulp hierbij. Mevrouw Bode was vaak aanwezig en heeft hierbij geholpen.

Zij gaat in op de gestelde vragen: de representativiteit, het proces, de uitvoering, de financiën en de toekomst.

Vrijwel alle fracties gingen in op de representativiteit; hoe daarop te kijken en hoe daarop te reflecteren? Na de eerste lotingronde waren 142 mensen ingeloot als deelnemer aan het Burgerberaad. Dat was een mooie representatie van de stad.

1050 Vervolgens is een belronde georganiseerd waarin de organisatoren alle 142 mensen hebben gebeld met de vraag of zij bij alle vijf bijeenkomsten van het Burgerberaad aanwezig konden zijn. In die zin is een groot deel van de bewoners afgefallen omdat ze niet alle bijeenkomsten aanwezig konden zijn. Die aanwezigheid was een hele belangrijke voorwaarde voor een geslaagd proces; uiteindelijk zijn 87 mensen gestart aan het Burgerberaad. Bij de laatste bijeenkomst waren dat 81 mensen; tijdens het proces zijn slechts zes mensen afgefallen.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt of de mensen die afvielen van 142 naar 87, puur afvielen omdat ze niet alle vijf bijeenkomsten konden.

Wethouder Oosters antwoordt bevestigend.

1060 Met de start met 87 deelnemers, werd dat nog steeds als een representatieve groep gezien. Dat is ook gedaan op basis van de kaders die de raad had vastgesteld. Als het gaat om de gender, wijk, leeftijd, opleidingsniveau. De enige afwijking tot op het

einde met de 81 deelnemers was dat er teveel praktisch opgeleide mensen deelnamen in verhouding tot theoretisch opgeleiden. Dat is in de brief van het college ook aangegeven. Idealiter valt er na de eerste bijeenkomst helemaal niemand meer af. Door ziekte of vakantie vielen er nog zes mensen uit; de wethouder benadrukt dat zij dat een mooie score vindt. De stad mag daar trots op zijn; de betrokkenheid van de deelnemers was ontzettend groot.

1070 **De heer Simsek** (DENK) vroeg of bij de belronde ook werd gekeken naar de achtergrond van mensen, of naar *op welke manier de culturele diversiteit te testen was*.

Wethouder Oosters gaat in op diversiteit. De wethouder bevestigt dat een eventuele migratieachtergrond niet is gemeten. Daarover kan zij geen objectieve uitspraak doen. Dat was van te voren een bewuste keuze, het college wil niet registreren op migratie, ook op advies van Artikel 1 Midden Nederland. Wel zijn alle randvoorwaarden bij het begin van het proces zo ingericht, dat diversiteit zoveel als mogelijk, mogelijk gemaakt is, met tolken, kinderopvang, de vergoeding. De groep Burgerberaad was diverser dan groepen in veel andere participatietrajecten, ook als het ging om de inhoud. Dit is een relevant aandachtspunt voor een volgend
1080 Burgerberaad; ook daarover is de wethouder het eens met de commissie. Hoe is de raad in het vervolg op een goede manier te informeren zonder adviezen van Artikel 1 Midden Nederland in de wind te slaan? De wethouder noemt dat het zoeken naar een balans. Het college wil daar zeker naar kijken in de evaluatie.

De representativiteit is getoetst bij het inloten van de deelnemers, bij de start van het beraad en bij het einde. Zij herhaalt dat tussentijds weinig mensen zijn afgevallen; dat heeft dan ook weinig effect gehad op de representativiteit.

Verschillende vragen zijn gesteld over het proces. Zij begint dan met de vraag van D66 over of er op een andere dag te vergaderen is door het Burgerberaad dan de zaterdag. Zij heeft dit niet teruggehoord als een veelvoorkomende klacht of als iets
1090 waar mensen tegenaan liepen. De wethouder kan dit meenemen in de evaluatie. De wethouder geeft aan dat de heer Bosch gelijk had. Er is nooit een waterdicht moment te kiezen. Er zullen altijd momenten zijn waarop de bewoners niet aanwezig kunnen zijn.

De hogere vergoeding is om de representativiteit zo goed mogelijk te waarborgen; dit in het verlengde van het voorgaande. Het college neemt dit mee in de evaluatie, ook op basis van motie 340 van de Partij voor de Dieren.

De vraag van D66 en Student & Starter over de voorstellen voor de jongeren; de suggestie van D66 was na te gaan of die alsnog uitgewerkt zouden moeten worden. De vraag is gesteld hoe het komt dat deze voorstellen niet zijn aangenomen. De
1100 wethouder staat voor de voorstellen die zijn aangenomen. De wethouder heeft nog gesproken met jongeren en heeft ontdekt aan het eind van het proces dat niet alle jongeren even enthousiast waren over alle voorstellen die over de jongeren gingen.

Over de voorstellen die zijn afgevallen en het ambtelijk advies daarop, zet de wethouder uiteen dat negatief geadviseerd is over vier tussentijdse adviezen. Dat ging over de juridische uitvoerbaarheid. De adviezen die waren gegeven, gingen buiten de gemeentelijke bevoegdheden, zoals het instellen van een verkoopverbod van vuurwerk. Ambtenaren hebben alleen advies gegeven op juridisch gebied, op
1110 financieel gebied en op de uitvoerbaarheid en altijd vanuit de *ja, mits houding*: hoe is het wel voor elkaar te krijgen.

Wethouder Oosters denkt dat het belangrijk is om ook namens het college te zeggen dat het college zich moet houden aan de aangenomen adviezen van het Burgerberaad. Zij gaat niet sleutelen aan adviezen die niet aangenomen zijn. Zij noemt in dit verband het begrip cherry picking.

Het exacte advies van de gemeente is terug te lezen in de documenten die het college met de raad heeft gedeeld via de griffie.

De heer Bosch (UtrechtNu) vraagt of de ambtenaren sturend hebben meegedacht.

1120 **Wethouder Oosters** antwoordt ontkennend; de ambtenaren hebben de adviezen van het Burgerberaad getoetst op de financiële, juridische en praktische uitvoerbaarheid. Wanneer op een van die vlakken iets van het Burgerberaad zou kunnen afvallen, probeerden de ambtenaren steeds na te denken over hoe het wel kan en daarop een advies te geven. Zij hebben niet inhoudelijk gestuurd.

1130 Als het gaat om de positie van de raad, stelden de VVD en UtrechtNu vragen; de wethouder vindt dat de raad daarover volledig geïnformeerd moet worden; zij vindt dit een terecht punt. Zij hoopt dat volledig is beantwoord aan de verwachtingen met het herstel, met ook de documenten die zijn aangeleverd. Het college kan toezeggen dat de volgende keer alle informatie in een keer naar de raad wordt gestuurd. Het ambtelijk toetsrapport is gelijk met de stukken meegestuurd; dit was de toetsing op de voorgestelde definitieve adviezen. De feedback op tussentijdse conceptadviezen, is later gestuurd.

Mevrouw Meering (VVD) vindt dat er een verschil van inzicht is over of het ambtelijk rapport direct bij de stukken zat of niet. Zij heeft hierover contact gehad met de heer Bosch. Hij stelt dat de stukken er niet bijzaten. Nadat zij hierover naar de griffie is gegaan, zijn de stukken toegevoegd. Dat hoeft hier nu niet opgehelderd te worden. Het gaat haar nu om het verschil van inzicht.

1140 **Wethouder Oosters** antwoordt met op te merken dat er twee versies van zijn; er is de ambtelijke toetsing op de definitieve voorstellen van het Burgerberaad. Die zijn direct met de stukken meegestuurd. De tussentijdse toetsing van de adviezen die het niet hebben gehaald, is later toegevoegd. Dit is haars inziens de juiste weergave van de gang van zaken. In dat kader is van te voren aangegeven dat het college van de gang van zaken wil leren van het eerste Utrechtse Burgerberaad. Zij herhaalt dat het college in het vervolg ook de tussentijdse toetsing met alle stukken direct zal meesturen. Het college zal bovendien de positie van de raad en hoe het college de raad in positie brengt, meenemen in de evaluatie.

Punt van orde

De heer Bosch (UtrechtNu) betwist de lezing van de wethouder.

1150 **Mevrouw Meering** (VVD) vindt dit een cruciaal punt. Zij steunt het punt van orde van de heer Bosch. **De voorzitter** merkt op dat dit cruciaal is voor het debat; hij vindt dit geen punt van orde. **De heer Bosch** (UtrechtNu) vindt het verloop van de vergadering nu verstoord.

De voorzitter neemt daarvan akte. **De heer Snijder** (Student & Starter) vraagt de wethouder te laten uitspreken. **De voorzitter** vraagt of de wethouder haar beantwoording kan voortzetten.

Voortzetting van het debat

Wethouder Oosters doet de suggestie deze kwestie nog even door te spreken. Zij herhaalt de informatie die zij heeft gegeven.

De heer Bosch bracht in dat het Burgerberaad een gesloten karakter had. De wethouder is het eens met die desbetreffende inbreng van de heer Bosch. Wat in haar ogen zeker anders moet, is dat de stad en de raad op een andere wijze betrokken moeten worden en ook tussentijds bij het proces van Burgerberaad. Nu is de keuze gemaakt dit in de beslotenheid te laten plaatsvinden.

Het kan een voorwaarde zijn om de stad en de bewoners meer te betrekken bij het gesprek dat in het Burgerberaad gevoerd wordt. Daarin moet altijd een balans gezocht worden. Zij vindt dit een belangrijk punt voor de evaluatie.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vindt die balans heel belangrijk. De deelnemers van het Burgerberaad weten dat ze op het eindadvies becommentarieerd kunnen worden. Wanneer dat betekent dat ze ook op de tussenstappen feedback kunnen krijgen, zou dat het verloop van de advisering kunnen beïnvloeden tijdens het Burgerberaad. Het zou kunnen zijn dat de deelnemers niet meer vrijuit durven spreken. Hij vindt het belangrijk dat de deelnemers van het Burgerberaad daarin beschermd worden.

Wethouder Oosters antwoordt dat dit precies de balans is die het college aan het zoeken is. Het moet niet een publiekelijke vertoning worden waarop iedereen kan schieten waardoor de deelnemers onder druk komen te staan. Zij pleit voor iets meer transparantie over hoe het proces er uit ziet, bijvoorbeeld het organiseren van wijk-gesprekken over een bepaald onderwerp waaruit de bewoners van Burgerberaad informatie kunnen halen. Zij denkt aan dit soort zaken. Mogelijk kan dit het gemeentebestuur in de toekomst helpen.

In het kader van de uitvoering noemt zij de vraag van D66 over het betrekken van jongeren bij de Oud & Nieuw-agenda. Dat is een agenda van de bewonersinitiatieven die ook passen bij het initiatief van Buurtje. Het college kan niet sturen op wat die initiatieven uiteindelijk worden. Het college gaat wel zijn best doen om zoveel mogelijk mensen te betrekken bij de organisatie en dus ook jongeren.

Als het gaat om de financiën, stelt de commissie vast dat de adviezen het vastgestelde budget overschrijden. Het Burgerberaad heeft in dat opzicht nog een soort rangorde aangegeven. Het college zegt te willen proberen alle adviezen uit te voeren. Zij is het eens met het merendeel van de partijen dat het stadsbestuur zich wel moet houden aan de vastgestelde budgettaire kaders. Het college gaat op dit moment geen extra budget zoeken voor de uitvoering. Wel gaat het college na wat mogelijk is binnen het reguliere budget, of het ook goedkoper kan, wel met alle zaken meegenomen die zijn meegegeven met de adviezen. Om daarna is de prioritering van het Burgerberaad in ogenschouw te nemen. Het Burgerberaad prioriteerde zelf. Daaraan zal het college zich houden.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt of de wethouder nu zegt dat zij wel naar de prioritering gaat kijken en dat er prioriteiten kunnen afvallen.

Wethouder Oosters antwoordt bevestigend. Eerst zal worden gekeken of alles mogelijk is te realiseren. Zij zet uiteen welke stappen achtereenvolgens genomen worden. Wanneer na alle stappen blijkt dat het niet past, kijkt het college ook naar de rangorde van het Burgerberaad. Dit is ook zo meegegeven aan het Burgerberaad. De wethouder bevestigt richting de ChristenUnie dat gewaakt moet worden dat niet het geheel door het ijs zakt.

De wethouder gaat in op een vraag van de Partij voor de Dieren, VOLT en GroenLinks over dat het budget incidenteel is en dat mogelijk ook de uitvoering dan incidenteel is. De wethouder is het eens met deze partijen dat dit niet eenmalig moet zijn. De vraag is dan hoe dat op een goede manier te waarborgen. Het college heeft

het voornemen de adviezen langjarig op te volgen. De APV-wijziging is dat in ieder geval - de wethouder refereert aan de desbetreffende inbreng van de burgemeester. De inhoud staat wat het college betreft vast. Wel wil het college nagaan welk budget exact nodig is voor de uitvoering. Dat doet het college bij de evaluatie van Oud & Nieuw; daarna zal het een voorstel doen voor de jaren erna.

De wethouder gaat in op de vraag van de heer Maas over hoe het college tot de kosteninschatting is gekomen. Die is gemaakt op basis van inschattingen door ambtelijke experts op basis van referenties in bijvoorbeeld andere steden die soortgelijke projecten doen met Oud & Nieuw. Het gaat om een snelle inschatting van de kosten. Daarom wil het college nagaan of binnen dat kader alles is in te passen. Wanneer de adviezen niet onder de huidige ambtelijke werkzaamheden vallen, zijn ook kosten voor extra ambtelijke uren meegerekend. De tussentijdse kosteninschatting is aan het Burgerberaad meegegeven in de feedback; dit ook met in het achterhoofd de financiële haalbaarheid.

Een vraag van Student & Starter was of naar het Initiatievenfonds te kijken is wanneer het budget is uitgeput om de buurtinitiatieven te realiseren. Het college gaat ervan uit dat ook het Initiatievenfonds aan het eind van het jaar is uitgeput. Dat is in voorgaande jaren gebeurd. Mocht het budget van Buurtje op zijn, en er is ruimte in het Initiatievenfonds, zal het college de bewoners daar naar verwijzen. Het gaat uiteindelijk om initiatieven van bewoners die uit te voeren zijn. In dit geval zou dat dan kunnen.

Daar waar Student & Starter vroeg naar een bijdrage van omliggende gemeenten, vreest de wethouder dat het college dat gaat doen; zij ontraadt het college die energie daarin te steken. Het gaat om een Utrechts traject met een Utrechtse uitkomst.

De vragen die over de toekomst gingen, het volgende beraad en het betrekken van bewoners daarbij; de wethouder deelt mee richting D66 dat het college dat zeker wil. Maar het college gaat wel na wat daarin mogelijk is en welke de mogelijke onderwerpen kunnen zijn, en ook hoe de stad is te betrekken bij de keuze van die onderwerpen. Dat is ook aan de raad toegezegd bij de keuze van het vorige onderwerp. Dit is ook in samenspraak met de raad, zegt de wethouder in de richting van de ChristenUnie, zo dat de positie van de raad daarin niet ondermijnd wordt. Het budget blijft hierbij een uitdaging. Meerdere partijen kaartten dat aan. Dat limiteert ook de kansen voor een volgend Burgerberaad.

Een volgend beraad moet niet extern maar intern worden geleid, vroeg de heer Van der Zweth. Het college ziet toegevoegde waarde van de externe partij die nu het Burgerberaad heeft geleid; die partij heeft de objectiviteit goed gewaarborgd. Zij is het ook eens met de PvdA dat dit niet al te voorwaardelijk is. Het college gaat na of dat mogelijk intern is te organiseren.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat *intern en extern* verbonden wordt aan of men onafhankelijk kan zijn. Wat hem betreft kan een interne prima onafhankelijk zijn in een organisatie van 4 á 5000 mensen. Hij vraagt of de wethouder het met hem eens is dat *het doel/het streven* zou moeten zijn de onafhankelijkheid te borgen met iemand van binnen de organisatie.

Wethouder Oosters herhaalt te hebben gezegd dat het niet randvoorwaardelijk is of de begeleider in- dan wel extern is om objectief te zijn. Het college wil onderzoeken of dit een goede manier is. Zij is het daarover eens met de heer Van der Zweth.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt dat helder. Hij vraagt of de wethouder toe wil zeggen dat het streven gaat zijn dit intern te regelen.

Wethouder Oosters antwoordt bevestigend.

1260 Zij vervolgt met in te gaan op de vraag over het tijdsplan: wanneer gaat wat naar de raad? De wethouder zet uiteen dat de evaluatie van het Burgerberaad nog voor de zomer zal plaatsvinden. De raad zal in Q3 2024 een raadsbrief ontvangen met daarin een aantal dilemma's en aandachtspunten voor de aanpak van een volgend Burgerberaad; dus ook de manier waarop stad erbij betrokken wordt, en de evaluatie van het afgelopen Burgerberaad. Dan kan de raad er opnieuw over spreken.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt dit fijn te horen en nuttig voor het gesprek in de raad. Hij vraagt of daar dan ook iets kan terugkomen over de onderwerpen en hoe die geselecteerd zullen worden.

Wethouder Oosters antwoordt bevestigend; dit maakt deel uit van de dilemma's. Dit zal in de brief terugkomen.

1270 **De heer Maas** (VOLT) vraagt of de wethouder kansen ziet om deze raad te betrekken bij die evaluatie. Hoe gaat het stadsbestuur hiermee om?

Wethouder Oosters denkt dat uit dit debat ook een aantal punten gehaald zijn, en dat het college met de raad in gesprek zal gaan en ook met de griffie over wat te verbeteren is als het gaat om de positie van de raad in dit proces, en als het gaat om de communicatie met de raad.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vindt het fijn dat er een evaluatie komt en dat dit wordt meegenomen. Hij vraagt wanneer het voorstel komt voor het houden van een tweede Burgerberaad.

1280 **Wethouder Oosters** durft dat op dit moment nog niet te zeggen. Wat haar betreft moet nu eerst gekeken worden naar de lessen die geleerd zijn en voor welke dilemma's het stadsbestuur staat bij de organisatie van een volgend Burgerberaad. Dan hoort de raad ook de motivatie dit wel te doen. Daarvoor is wel budget nodig. Op dit moment is dat budget nog niet in beeld. De wethouder vindt het belangrijk eerst in gesprek te gaan met de raad over de opbrengsten van het eerste Burgerberaad. Het CDA vroeg bewoners te betrekken bij de evaluatie van Oud & Nieuw. Het college heeft in ieder geval toegezegd het Burgerberaad bij de eerste versie van de uitvoering van de adviezen te betrekken. Dat zal het college ook doen. Zij is het eens met de inbreng van de heer Van Steeg hierover. Hiermee rondt de wethouder haar beantwoording af.

1290 *Gemiste vragen?*
Nee.

Tweede termijn

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vindt het geruststellend te horen dat het college de adviezen langjarig wil volgen en dat het afsteekverbod toegevoegd wordt aan de APV. Wel is gezegd dat er een evaluatie nodig is om na te gaan hoe het in de komende jaren gefinancierd gaat worden. Hij zou daar graag meer bevestiging bij willen krijgen, namelijk dat het gefinancierd gaat worden in de komende jaren. Hij wil zeker weten dat deze adviezen structureel zijn.

1300 **De heer Maas** (VOLT) sluit zich aan bij de vraag van de heer Van Heuven.

De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt of de heer Maas het met hem eens is dat dit bij de Voorjaarsnota besproken moet worden. Hij vindt deze vraag niet thuishoren in dit debat.

De heer Maas (VOLT) begrijpt dat, maar dit is van te voren ingestoken als een experiment waarmee voor een langere periode een aantal burgerberaden gehouden zou worden; hij ziet daaraan graag opvolging.

1310 **De heer Van der Zweth** (PvdA) begrijpt dat en beschouwt dat als het inhoudelijke punt. Dan moet dat inhoudelijke punt gemaakt worden in de context van de Voorjaarsnota. Hij verneemt dan graag van de Partij voor de Dieren en VOLT wat dan niet gedaan moet worden om dit mogelijk te maken. Hij attendeert op het nog te bezuinigen bedrag. Deze vraag zal in deze context nooit een goed debat opleveren en geen besluit. Dan is het niet duidelijk hoe het gefinancierd wordt.

De heer Maas (VOLT) begrijpt het punt van de heer Van der Zweth; dat is op dit moment niet aan de commissie. In feite is een Burgerberaad ingezet als begin van een experiment met meerdere burgerberaden. Hij kan die vraag niet beantwoorden en hij bevestigt dat dit in de Voorjaarsnota thuishoort. Hij ziet het graag tegemoet.

1320 **Wethouder Oosters** begrijpt dat dit punt van de financiering een ingewikkelde is. Op dit moment is de financiering incidenteel. Zij kan niet vooruitlopen op de integrale afweging bij de Voorjaarsnota in 2025 en nu al zeggen dat zij kan toezeggen dat het een structurele financiering wordt. Inhoudelijk stáán die adviezen van het Burgerberaad en daar staat het college ook achter. Het college wil daaraan ook langjarig uitvoering geven. De evaluatie is wel nodig na deze eerste versie om na te gaan wat echt nodig is. Dat zal het college voorleggen aan de raad bij de Voorjaarsnota 2025.

Hoe verder?

1330 **De heer Van Steeg** (CDA) overweegt een motie richting de portefeuille van de burgemeester.

De heer Bosch (UtrechtNu) overweegt een motie over het karakter van openbaarheid om het college vóórafgaande aan de evaluatie enkele zaken mee te geven.

Mevrouw Meering (VVD) deelt mee dat haar motie dezelfde strekking zou hebben en zij besluit mee te kijken met UtrechtNu.

De heer Simşek (DENK) overweegt een motie over de representativiteit.

1340 **De voorzitter** stelt voor 30 minuten te reserveren voor de behandeling in de raad

Hiermee rondt hij de behandeling van dit agendapunt af.

De voorzitter schorst de vergadering voor een enkele minuut.

9 Raadsbrief Voortgang uitvoering Actieplan Aanpak Straatintimidatie

Burgemeester, Beleidsterrein: Openbare Orde en Veiligheid

1350 *Geagendeerd door: Tess Meering (VVD), Cees Bos (Stadsbelang Utrecht), Mahaar Fattal (GroenLinks), Ruud Maas (Volt), Titus Stam (PvdA), Bert van Steeg (CDA), Ruben Snijder (Student&Starter), Derk van Bergen (ChristenUnie), Victor Paalman (Horizon), Gert Dijkstra (EenUtrecht), Iskender Simşek (DENK) en Myrthe Minnaert en Stevi Nolte (BIJ1).*

De fracties willen graag met elkaar en met de burgemeester in gesprek over de voortgang van het actieplan Aanpak Straatintimidatie 2022 - 2026. Daarbij willen ze specifieke ingaan op de voortgang over 2023 op het gebied van de 4 pijlers

(bewustwording en normstelling, aanpak op straat, aanpak dader en ondersteuning slachtoffers). De fracties willen de reeds genomen acties evalueren en aanvullende ideeën aandragen om de aanpak te versterken. Ook willen de fracties het hebben over de blik vooruit (met toekomstige acties) die in de Raadsbrief is beschreven. De fracties willen in ieder geval spreken over de lokale campagne(s) en workshops tegen straatintimidatie, het meldpunt straatintimidatie en de landelijke strafbaarstelling van straatintimidatie.

De voorzitter leidt de behandeling van dit agendapunt in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven).

De commissie

Mevrouw Meerdling (VVD) houdt zich al jaren bezig met het tegengaan van straatintimidatie. Voor haar fractie en voor haar persoonlijk is dit een heel belangrijk onderwerp. Zij is blij met dit actieplan en er blij mee nu stil te kunnen staan bij de voortgang. In de basis is haar fractie positief over de acties in het actieplan. Dat neemt niet weg dat er ruimte is voor verbetering. Zij gaat in op de verbeterpunten die haar fractie ziet.

Zij vindt de meeste campagnes tegen straatintimidatie iets tegenvallen en de plank misslaan. De campagne over loser gedrag was in haar ogen niet vernieuwend en zij vond het een beetje suf. Het naropen van mannen op de stadhuisbrug vond zij de foute boodschap geven. De campagnes lijken zich vooral te focussen op de binnenstad en minder op andere wijken. Zij vraagt de burgemeester of dat beeld klopt en zo ja waarom daarvoor gekozen is.

In het actieplan staat dat ook in de komende jaren nog acties zullen worden gehouden. Zij doet de suggestie een ander creatief bureau in te schakelen en een iets andere koers te kiezen.

De heer Simsek (DENK) vraagt op welke wijken mevrouw Meerdling zich wil focussen met campagnes.

Mevrouw Meerdling (VVD) antwoordt op alle wijken en niet alleen de binnenstad.

De heer Simsek (DENK) merkt op dat een deel van de campagnes overal zichtbaar is. Hij vraagt op welke manier mevrouw Meerdling de uitbreiding naar andere wijken ziet.

Mevrouw Meerdling (VVD) hoort graag eerst het antwoord van de burgemeester op haar vraag over of het juist is dat campagnes vooral op de binnenstad gericht zijn. Zij ziet vooral in de binnenstad posters hangen en in andere wijken in mindere mate. Zij pleit voor gelijke verdeling.

Zij vervolgt haar inbreng met in te gaan op de workshops. Zij noemt de doelstelling *mannen bewust maken van hun eigen gedrag en van hoe hun gedrag kan overkomen*. Zij vraagt de burgemeester hoe ervoor te zorgen dat met deze workshops de juiste groep bereikt wordt. Met de vrijwillige aanmelding bereikt de gemeente vooral mensen die al interesse hebben in dit onderwerp. Hiermee wordt niet de groep bereikt die zich mogelijk schuldig maakt aan dit gedrag. Zij verneemt graag hoe de burgemeester dit ziet en wat nog is te doen om die bredere groep te bereiken.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vindt het een goed voorstel, dit zo breed mogelijk te doen. Zij vraagt of de VVD suggesties heeft hoe dit uit te zetten.

Mevrouw Meerdling (VVD) beseft dat dit lastig is. Het liefst neemt ze dit zoveel mogelijk op in het onderwijs. Daarop wordt al ingezet. Zij vindt dat goed. Zij las iets over de extra workshops waarvoor mensen zich vrijwillig kunnen aanmelden. Die work-

shops hebben een mooi doel, maar mensen die zich voor die workshops aanmelden, zijn zich al bewust van het belangrijke van dit onderwerp. Misschien is dat geld dan beter in te zetten om andere groepen te bereiken. Dan moet gekeken worden naar welke mensen zich niet zouden melden voor een dergelijke workshop.

1410 Zij gaat verder met het Utrechtse meldpunt Straatintimidatie. Zij vraagt hoeveel meldingen worden gedaan. Dat is niet goed weergegeven in de voortgangsrapportage. Zij heeft de cijfers technisch opgevraagd. Voor haar is duidelijk waar de meldingen zich bevinden. Zij wil dan graag weten hoe daaraan opvolging wordt gegeven. Of dat iets betekent voor de veiligheid. Of op bepaalde locaties extra straatlantaarns neergezet kunnen worden, bosjes weggehaald, vaker handhaving ingezet. Wat wordt hiermee gedaan?

Is het meldpunt voldoende bekend; wordt het gepromoot? Zij wil graag weten of de burgemeester hierop kan reflecteren.

1420 In de afgelopen maanden riep een denktank namens de VVD Utrecht Utrechters op te melden op welke plekken zij zich onveilig voelen. Daarop kreeg haar fractie veel reactie, onder andere over straatintimidatie. Zij vindt het opvallend dat dan dezelfde plekken naar voren komen: het Lucas Bolwerk, de Sijpesteijntunnel, het fietspad van de Uithof naar de Berenkuil. Zij vraagt of dit plekken zijn die de gemeente in beeld heeft en zo ja, wat wordt er dan gedaan om deze plekken veiliger te maken?

De wet Seksuele Misdrijven is inmiddels aangenomen. Haar fractie is benieuwd hoe dit terug te zien in de Utrechtse samenleving en in de Utrechtse politiek. Het wordt nu mogelijk om straatintimidatie te gaan bestraffen. Welke rol speelt hierin de gemeente? Hoe zal het gemeentebestuur dit de toekomst terugzien?

De fractie van stadsbelang is niet aanwezig.

1430 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) is heel tevreden met de aanpak straatintimidatie. Zij dankt de VVD voor de agendering en voor de inzet van die fractie op dit onderwerp. Ook zij vindt straatintimidatie vreselijk. Zij maakte dit ook vaak mee, ook op hele jonge leeftijd. Dat had impact op hoe zij zich voelt, in Nederland en in Utrecht. Zij wil dit niet langer en richt zich op de veiligheid van het nageslacht.

Zij vindt de aanpak van de gemeente niet suf. Soms wel maar in dit geval zeker niet. De nadruk op loser gedrag en de reactie van omstanders vindt zij een goede keuze. De daders zijn vaak mannen in groepen; daarop moet haars inziens de aanpak afgestemd worden. Daarmee is zij heel tevreden.

1440 Zij vindt het lastig om uit te vissen hoe succes wordt gemeten in deze campagne. Het lijkt erop alsof succes wordt gemeten op basis van wat is gedaan en op zaken die zijn gebeurd, inplaats van te kijken naar het effect van acties. Zij beseft dat dit heel erg ingewikkeld is. Zij wil het graag weten zeker gericht op de komende Voorjaarsnota. Zij vraagt hoe de burgemeester dit ziet in deze voortgangsrapportage.

Zij vraagt of de lespakketten op scholen worden gebruikt. Hoe wordt samengewerkt tussen het meldpunt van de straatintimidatie en de politie? Wordt navolging gegeven aan de meldingen die worden gedaan? Daarnaast is zij nieuwsgierig naar de specifieke aanpak per wijk. Per wijk kan de problematiek van school tot school anders zijn.

1450 Zij vraagt of de burgemeester iets kan zeggen over de impact van de bezuinigingen op deze aanpak. Van belang is bij dit soort innovatieve projecten te kunnen hard maken dat ze effect hebben gehad. Welke evaluatie-indicatoren zijn daarbij te gebruiken voor toekomstige projecten?

De heer Maas (VOLT) is het van harte eens met GroenLinks over de indicatoren.

Bekend is hoe moeilijk dat is en zeker in gevallen van straatintimidatie.

Ook zijn fractie zou graag iets meer willen weten over de effecten van alle acties die beschreven zijn. Hoe vaak wordt met de speciaal ontwikkelde toolkit gewerkt?

Hoeveel workshops volgden de BOA's en hoe worden die door hen beleefd of geëvalueerd.

1460 Hij las ook iets over dialoogavonden die georganiseerd gaan worden; hij vraagt daarvan nadere specificaties. Hij vraagt meer concrete informatie.

Ook zijn fractie is gelukkig met de aanpak tegen straatintimidatie. In 2023 was 150.000 euro hiervoor begroot. Hij vraagt hoeveel daarvan is uitgegeven en wat er gebeurt met over- en onderschrijding.

Mevrouw Leever (PvdA) draagt voor vandaag met deze agendering de ervaringen van Utrechters met straatintimidatie op haar kleding. Een deel van de quotes zijn ook haar persoonlijk nageroepen. Dat had ook effect op haar veiligheidsgevoel in Utrecht. Zij draagt deze ervaringen omdat het haar wens is dat de samenleving niet blind blijft

1470 voor de intimidatie die tot haar spijt er nog steeds is.

Ook zij is blij met de voorliggende aanpak, en zeker de aandacht voor bewustwording en normstelling. Overal in de stad ziet zij de posters. Het lesaanbod is ook landelijk uitgerold. Dat is een succes. Dat neemt niet weg dat het gemeentebestuur er nog niet is.

In de brief leest zij dat vorig jaar 148 meldingen zijn gedaan van straatintimidatie. Dat zijn er 148 teveel. Dan spreekt zij nog niet over de incidenten die niet gemeld worden. Zij sluit zich aan bij de inbreng van de VVD over de bekendheid van het meldpunt. Haar fractie krijgt vaak te horen dat slachtoffers geen melding maken omdat zij de idee hebben dat er niets verandert. Zij legt de vraag voor hoe dat tij te keren is.

1480 In de brief kwam ook terug dat het bestrijden van intimidatie bij LHBTQIplus personen in de komende tijd meer aandacht gaat krijgen. Haar fractie vindt dat goed. Zij weet uit gesprekken met dragqueens dat zij zich nog te vaak te onveilig voelen en dat ze daarom altijd bezig zijn met veiligheidsvoorzorgsmaatregelen, bijvoorbeeld met dichtbij parkeren, et cetera.

Het tegengaan van dit soort intimidatie vraagt vertrouwen, zeker ook van deze community. Zij vraagt hoe de burgemeester daarmee aan de slag gaat. Zij vraagt of de burgemeester met deze mensen ook in gesprek gaat.

1490 Wat haar betreft moet de burgemeester op meerdere borden schaken om intimidatie tegen te gaan, zowel buiten als binnen. Ze denkt daarbij aan bijvoorbeeld sport- en studentenverenigingen. Ook daar moet het bestuur van de gemeente het gesprek blijven aangaan; wanneer het binnenshuis nog steeds gebeurt, zal het buitenshuis ook nog steeds gebeuren. Naar zij hoopt verdwijnen steeds meer uitspraken die nu op haar kleding staan. Wat haar betreft kan het stadsbestuur niet toestaan dat Utrechters zich onveilig voelen. Zij stelt dat het bestuur niet mag weggijken van straatintimidatie en dat niet toegegeven moet worden aan intolerantie.

De heer Van Steeg (CDA) vindt het goed hierbij stil te staan. Hij is in de basis blij met de stappen die de burgemeester heeft gezet en het plan dat zij heeft uitgerold.

1500 Dat neemt niet weg dat zijn fractie nog wel een aantal kritiekpunten heeft. Hij vindt het goed dat de burgemeester voorop loopt. Hij hoopt dat zij dat blijft doen.

Hij roept ertoe op om focus te houden in de aanpak; het recht gespreid worden over veel verschillende potjes; in dat licht is zij het eens met vorige sprekers en legt de vraag voor wat het resultaat is van wat daadwerkelijk wordt bereikt. Hij pleit voor een zichtbare aanpak zo dat mensen die ermee te maken hebben ook daadwerkelijk het gevoel hebben dat ze gesteund worden en dat ze ook echt melding kunnen doen en dat daarmee echt iets gedaan wordt. Wat dat betreft helpt zijns inziens de aangenomen wet Seksuele Misdrijven.

Hij is blij dat Utrecht voorop loopt met de pilot met de BOA's. Hij vraagt naar de stand van zaken. Wanneer is daadwerkelijk te starten, wat verwacht de burgemeester daarvan? Is er voldoende capaciteit of moet er nog iets extra's gedaan worden zo dat BOA's ook daadwerkelijk iets kunnen doen?

Mevrouw Nolten (BIJ1) begrijpt het belang van meldingen. Zij weet dat sommige groepen die zich geïntimideerd voelen, minder meldingsbereid zijn; als voorbeeld noemt zij de mensen uit de queergemeenschap. Zij vraagt of het CDA voorstellen heeft om dat te verbeteren.

De heer Van Steeg (CDA) bevestigt dat die gemeenschap extra aandacht nodig heeft, zeker op dit onderwerp. Wat hem betreft mag het gesprek vaker gevoerd worden met al die instanties die deze groep vertegenwoordigen. Als het gaat om de meldingen kan wat hem betreft de meldingsapp iets gebruiksvriendelijker.

Mevrouw Leevers (PvdA) merkt op dat heer Van Steeg van het CDA sprak over het aanbrengen van focus. Zij vraagt of de focus moet liggen op de meldingsbereidheid.

De heer Van Steeg (CDA) vindt meldingsbereidheid en een zichtbare aanpak belangrijke onderdelen. Daar hoort ook mannenemancipatie bij. Hij betwijfelt of dit allemaal mogelijk is met de beperkt beschikbare middelen in dit programma.

Hij vervolgt zijn betoog met in te gaan op de wet Seksuele Misdrijven; die helpt om te laten zien dat het stadsbestuur straatintimidatie niet accepteert. Die helpt ook omdat de politie daadwerkelijk gaat optreden. Camerabeelden zouden een belangrijke rol kunnen spelen bij het aantonen van straatintimidatie. Hij pleit ervoor de camerabeelden in te zetten voor het op gang brengen van jurisprudentie zo dat mensen daadwerkelijk worden veroordeeld. Hij vraagt de burgemeester hierop in te gaan.

Hij las dat de straatintimidatie zich ook richt op mensen met een geloofsovertuiging. In de afgelopen tijd was veel antisemitisme te zien. Hij vraagt of dat ook onder dit programma valt. Hij vraagt hoe de burgemeester dit ziet. Hij vindt het goed dat hiervoor aandacht is.

Hij leest dat het stadsbestuur allerlei extra dingen gaat doen in de komende jaren; niet wordt duidelijk wat dat extra's is en welke ruimte daarvoor is binnen het programma. Wat gaat er extra gebeuren op die onderwerpen die aan het einde van de brief worden genoemd?

Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) vindt de bespreking van het onderhavige van groot belang. Zij is blij met de actieve houding vanuit de gemeente in de bestrijding van straatintimidatie. Zij vindt de campagnes vanuit de gemeente erg goed. Op voorhand stelt zij dat haar fractie hier niet alleen staan voor meisjes en vrouwen die te maken hebben met straatintimidatie, maar ook voor de leden van de LHBTQI-plus gemeenschap, mensen met een zichtbare geloofsovertuiging en voor anderen die zich onveilig voelen in Utrecht.

Door verhalen uit de omgeving en haar eigen ervaringen kan zij met zekerheid zeggen dat op dit gebied nog veel werk aan de winkel is in Utrecht. Van haar medestudenten verneemt zij dat zij nog steeds specifieke plekken vermijden, omdat ze daar

- 1550 slechte ervaringen hebben, het daar te donker is, of omdat zij van veraf kunnen zien dat er een grote groep mensen staat.
- Vandaag wil zij ingaan op het Meldpunt straatintimidatie van de gemeente Utrecht. Slachtoffers kunnen via dat Meldpunt op de gemeentewebsite een melding maken van hun ervaringen. Slachtoffers of omstanders kunnen dat doen op een algemene pagina die niet specifiek is ontworpen voor het melden van straatintimidatie. Op dezelfde pagina is er ook een mogelijkheid meldingen te maken van wegwerkzaamheden, bouwoverlast, vervuiling, verkeer, en andere kwesties. Haar fractie vindt de ernst van straatintimidatie te groot om terecht te komen in een dergelijk rijtje.
- 1560 Andere steden zoals Tilburg en Rotterdam hebben wel specifieke meldpunten voor straatintimidatie. Ook voor Utrecht liggen daar mogelijkheden. Het meldpunt straatintimidatie van de gemeente Tilburg gaat dieper in op gemelde situaties dan het Utrechtse algemene meldpunt. Haar fractie pleit voor de ontwikkeling van een online pagina die specifiek is ingericht voor het melden van straatintimidatie en van onveilige situaties. Zij schetst de aard van onveilige situaties die zij op het oog heeft. Zij benadrukt dat een afzonderlijke pagina veel voordelen zal bieden. Haar fractie vraagt de visie van de burgemeester hierop.

- De heer Van Bergen** (ChristenUnie) merkt op dat het stadsbestuur nu halverwege de periode voor het actieplan is. Hij is met veel partijen positief over het geheel.
- 1570 Tegelijkertijd ziet hij dat de wereld verandert. Het actieplan richt zich vooral op het tegengaan van intimidatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag tegen meisjes en vrouwen in de openbare ruimte. Dat is een groot probleem waarover tot nu toe veel gezegd is. Hij sluit zich aan bij de brede steun voor dit onderwerp, en specifiek bij de punten van GroenLinks en VOLT over het meten van succes en het punt van het CDA voor het belang van steun aan slachtoffers.
- Het feit dat hierover al lang gesproken is, maakt dat hij zich focust in zijn bijdrage op een andere vorm van straatintimidatie: intimidatie van mensen die zichtbare uitingen dragen van hun religie. Dit actieplan gaat daar wel degelijk over, zij het dat dit niet de hoofdfocus is van het actieplan.
- 1580 Hij noemt een voorval in Overvecht met een rabbijn; zijn fractie werd daardoor diep geschokt. Het bracht hem tot een statement over dat antisemitisme onacceptabel is; dat werd door bijna alle fracties onderschreven. Antisemitisme is nooit weg geweest, maar het laaide afgelopen maanden op in de samenleving in een hevigheid die er in tijden niet meer was. Deze ontwikkeling baart hem grote zorgen. Hij weet dat de zorgen breed gedragen worden binnen de raad en het college.
- Met deze zorgen in het achterhoofd las hij het actieplan en de voortgangsrapportage; intimidatie wegens religieuze uitingen heeft een plek gekregen, maar er ligt een enorme nadruk op andere vormen van straatintimidatie. Hij vraagt of de burgemeester zijn analyse deelt dat intimidatie jegens religieuze uitingen een groeiend probleem is
- 1590 in de samenleving. Hij vraagt of zij het standpunt deelt dat een groter wordend probleem ook een groter antwoord verdient. Welke kansen ziet de burgemeester om die vorm van intimidatie nadrukkelijker een plek te geven in het actieplan?

De heer Simsek (DENK) heeft het recente voorval in Overvecht met veel afschuw bekeken. Hij vraagt welke andere vormen de heer Van Bergen ziet waarin antisemitisme flink oplaait in de samenleving.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat het een gegeven is dat de Joodse gemeenschap in Utrecht zich zeker in de afgelopen maanden onveilig voelt, zich

onheus bejegend voelt, soms complete wijken moet mijden omdat zij zich daar niet meer veilig voelen op straat. Hij vindt dat een ernstige ontwikkeling.

1600 **De heer Simşek** (DENK) bevestigt dat het kwalijk is wanneer deze mensen bepaalde wijken niet meer in kunnen, omdat ze zich onveilig voelen; hij vraagt naar de specifieke signalen, los van het incident in Overvecht. Hij bevestigt dat het incident in Overvecht verschrikkelijk is.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) vindt het lastig om te vervallen in specifieke casussen. Dat is met zijn fractie gedeeld op basis van vertrouwelijkheid. Hij kan zich voorstellen dat de heer Simşek dit geluid ook zal herkennen.

1610 **De heer Simşek** (DENK) vindt het goed dat er meer aandacht komt voor intimidatie van mensen met een religieuze overtuiging. Ook van moslimvrouwen en van Joden is te vernemen dat zij zich steeds onveiliger voelen op straat. Hij legt de vraag voor waar de signalen precies vandaan komen. Zijn beeld is dat er in de voetbalstadions en de voetbalcultuur vanuit verschillende hoeken veel antisemitisme is, maar dat vanuit diezelfde hoeken jegens andere religieuze minderheden zoals moslimvrouwen regelmatig sprake is van straatintimidatie. Om die reden vroeg hij naar de concretisering van de informatie.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) herkent wat de heer Simşek zegt dat intolerantie tegen religieuze uitingen zich niet beperkt tot antisemitisme. Wanneer de heer Simşek zegt dat er ook aandacht moet zijn voor Islamofobie, vindt hij hem aan zijn kant.

1620 **Mevrouw Leevers** (PvdA) vraagt of antisemitisme volgens heer Van Bergen de hoofdfocus zou moeten zijn in dit actieplan.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) vindt deze vraag lastig te beantwoorden. Dan moet hij twee vormen van fout gedrag tegen elkaar afwegen. Hij wil niets afdoen van de focus op andere vormen van straatintimidatie.

Mevrouw Leevers (PvdA) merkt op dat meer focus op antisemitisme dan afgaat van waarop de focus nu is gericht. Zij geeft aan ook beide vormen van straatintimidatie te willen bestrijden.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) bevestigt dat dit een keuze inhoudt. Hij wil niet zo ver gaan dat dit de hoofdfocus moet zijn. Hij pleit voor meer aandacht voor intolerantie jegens religieuze uitingen.

1630 **Mevrouw Nolten** (BIJ1) leest in de raadsbrief dat in de komende jaren aandacht gaat komen voor de queergemeenschap; zij vraagt hoe de heer Van Bergen dat ziet wanneer hij spreekt over een verschuiving. Moet dat afvallen van de prioriteiten wanneer die verschuiving daarom vraagt?

De heer Van Bergen (ChristenUnie) begrijpt dat de queergemeenschap in de brede zin ook een aandachtsgroep is die extra aandacht verdient en die het ook echt nodig heeft. Om die twee naast elkaar te zetten en een keuze te maken vindt hij een lastige. Hij vindt het lastig aan de doelgroepen getallen te hangen. Hij herhaalt zijn wens voor meer aandacht voor de bestrijding van antisemitisme.

1640 **Mevrouw Meerding** (VVD) bevestigt dat op deze manier de discussie ingewikkeld wordt. In haar beleving vindt iedereen de groepen die genoemd zijn belangrijk. Zij helpt heer Van Bergen; de gemeente Utrecht heeft al een specifiek actieplan om antisemitisme tegen te gaan. Wellicht is in dat actieplan nog van alles te verbeteren. Wat haar betreft is op die twee sporen in te zetten omdat er voor antisemitisme ook een eigen aanpak is.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) dankt de VVD voor de handreiking. Hij vraagt of mevrouw Meerding doelt op de Anti DiscriminatieAgenda.

Mevrouw Meerdling (VVD) antwoordt *gedeeltelijk*. Zij doelt op een aangenomen motie over het actieplan tegen Antisemitisme én tegen moslimhaat. Dit is destijds als afzonderlijk stuk naar de raad toegestuurd.

1650 **De heer Van Bergen** (ChristenUnie) dankt de VVD voor deze informatie. Hij vervolgt zijn inbreng. Hij sprak over een nadrukkelijker plek in dit actieplan. Zijn fractie denkt daarbij aan de inzet van meer aandacht in de communicatie voor deze vorm van intimidatie en meer aandacht voor de vorm van intimidatie bij interactieve wijkbijeenkomsten en workshops *handelingsperspectieven omstanders*. Hij vraagt hoe de burgemeester daarop reflecteert en welke andere kansen zij ziet om dit probleem steviger te laten terugkomen in het actieplan. Hij krijgt hierop graag haar reactie.

1660 **De heer Simsek** (DENK) merkt op dat het gemeentebestuur in de afgelopen jaren veel aandacht had voor de campagne tegen straatintimidatie. Het college heeft erkend dat naast aandacht voor het zogeheten losergedrag, er ook sprake is van straatintimidatie jegens inwoners met een zichtbare geloofsovertuiging; daarmee is zijn fractie blij.

De aandacht die hieraan besteed werd lijkt hem enigszins summier. De polarisatie en de spanning in de samenleving nemen toe. Dan is het juist belangrijk dat ook voor deze vorm van intimidatie aandacht is, zeker als het gaat om het vergroten van de meldingsbereidheid onder verschillende minderheidsgroepen, zoals etnische minderheden en moslimvrouwen. Van die groepen is bekend dat de meldingsbereidheid vaak al vrij laag is. Dat maakt het extra belangrijk dat de mogelijkheden tot

1670 het vergroten van de bekendheid van het meldpunt en de meldingsbereidheid bij bijvoorbeeld islamitische vrouwen en andere minderheidsgroepen in deze stad, vergroot wordt. Hij krijgt graag de reactie van de burgemeester en een toelichting op hoe zij de meldingsbereidheid wil vergroten.

Hij verneemt graag van de burgemeester hoe het staat met de aangenomen motie tegen moslimhaat en antisemitisme zoals die destijds is ingediend door DENK en de ChristenUnie. Het lijkt hem goed om deze aanpak van straatintimidatie te gaan koppelen aan dat actieplan. Hij hoort graag in de reactie van burgemeester hoe daarmee de koppeling te maken is.

1680 **Mevrouw Nolten** (BIJ1) is blij dat in de raadsbrief veel aandacht is voor de bewustwording en normstelling. Utrecht BIJ1 gelooft sterk in de kracht van mannenemancipatie en educatie en zij ziet samenwerkingspartners als Emancipator als een goede invulling voor een feministische blik op de samenleving en het bevorderen van gendergelijkheid. Zij bedankt de burgemeester voor haar eerdere toezegging in het debat over dit onderwerp om elke extra euro op dit projectplan te investeren in educatie.

Haar fractie vindt het goed dat op verschillende lagen van het onderwijs aandacht wordt besteed aan straatintimidatie. Zij leest in de brief dat bestuurders van studentenverenigingen een trainerworkshop hebben gevolgd; dat lijkt haar een goed begin

1690 om een cultuur van vrouwonvriendelijkheid aan te kaarten. Zij is wel benieuwd of en hoe de gemeente er op gaat toezien dat deze kennis gaan worden doorgegeven door alle lagen van studentenverenigingen. De berichtgeving van de afgelopen maanden over zogenoemde bangalijsten laten zien dat er nog een hele lange weg te gaan is voor vrouwen om zich veilig te voelen; straatintimidatie is daarvan slechts één aspect.

Zij leest ook in de brief dat er gestart is met Safourclubbertrainingen door Sexmatters om de sociale veiligheid in het nachtleven te bevorderen; dit naar aanleiding van de door BIJ1 ingediende motie. Te zien is dat nu het initiatief is genomen door clubs die al huisregels handhaven op het gebied van sociale veiligheid een daarmee het goede voorbeeld geven, zoals EKKO, Basis en AKU. Zij ziet graag dat danscafés en uitgaanskroegen daarin volgen. Haar vraag is of de gemeente deze uitbreiding van trainingen kan bevorderen.

Voor de komende jaren worden de acties gericht op doelgroepen die veel te maken hebben met straatintimidatie, waaronder de leden van de LHBTQA-plus gemeenschap. Zij vraagt de burgemeester specifieke aandacht op te nemen in het actieplan voor transpersonen. Onderzoek vanuit de EU laat zien dat 1 op de 5 Nederlandse transpersonen in de afgelopen jaren slachtoffer werd van een fysieke of seksueel gemotiveerde aanval. Dat is twee keer zoveel dan het gemiddelde voor leden van de LHBTQA-plus groepen. Haar fractie vindt dat ontzettend zorgwekkend. Te zien is dat deze doelgroep een erg lage meldingsbereidheid heeft en dat ze geen vertrouwen hebben in het systeem. Te zien is dat er geen juiste afspiegeling is in de meldingscijfers. Zij ontvangt graag een toezegging van de burgemeester om hierop gericht samen met ervaringsdeskundigen acties te ontwikkelen voor de komende jaren.

De heer Bosch (UtrechtNu) herkent het beeld. Hij vraagt of BIJ1 een idee heeft van waarom de meldingsbereidheid zo laag is onder deze groep.

Mevrouw Noltén (BIJ1) licht toe dat hetzelfde onderzoek dat heeft laten zien, of het onderzoek van transgendernetwerk, dat er veelal niet geloofd wordt dat het systeem, hulpverleners of politie of BOA's op de juiste manier om zullen gaan met de klachten. Ze vrezen niet serieus genoeg genomen te worden en ze vrezen dat het niet goed wordt opgevolgd en daarbij komt ook nog kijken dat ze soms het idee hebben dat ze met een melding in nog grotere onveiligheid komen. Dat zijn onderliggende redenen.

Niet-agenderende partijen

De heer Koning (D66) heeft veel waardering voor de inbreng van mevrouw Noltén. Hij kan zich voor een groot deel aansluiten bij haar inbreng. Hij is benieuwd naar de reactie van de burgemeester op de vragen die zij heeft gesteld.

Hij ziet dat de burgemeester met steun van de raad een prioriteit maakt van het tegengaan van straatintimidatie. Er zijn maar weinig onderwerpen in deze raad waarop de raad zo eensgezind lijkt te zijn.

Te lang is gezegd dat mensen meer weerbaar moeten zijn tegen intimiderend gedrag. Met deze lokale aanpak laat Utrecht zien dat het lukt de bewustwording te vergroten en slecht gedrag te voorkomen.

Hij ziet nog te vaak uitwassen met groepen en subculturen waarin vrouwen tot slachtoffer gemaakt worden, vooral door jonge mannen. Hij refereert aan de berichtgeving over bangalijsten van leden van het corps, maar ook in groepen op sociale media waarin de zogenaamde traditional wives worden verheerlijkt met verwerpelijke opvattingen alsof vrouwen vooral achter het aanrecht horen.

Het gedrag van mensen stopt niet bij de gemeentegrens. Landelijk is er een nationaal actieplan aanpak seksueel overschrijdend gedrag en seksueel geweld opgesteld onder meer door minister Dijkgraaf. En hij noemt de wet seksuele Misdrijven die door de Eerste Kamer is aangenomen. In dat opzicht gebeurt er veel op dit gebied op landelijk niveau.

Hij vraagt de burgemeester zich te richten op de vormgeving van de acties tegen straatintimidatie, zo dat het effect er op gericht is geweld te veroordelen en te voorkomen.

Korte schorsing en heropening van de vergadering

Beantwoording

- 1750 **Burgemeester Dijk** dankt de fracties die dit onderwerp agendeerden. Zij refereert bevestigend op de opmerking van de heer Koning over de grote eensgezindheid. Hiermee is het gemeentebestuur begonnen aan een succesvolle aanpak. De burgemeester kan zich voorstellen dat andere gemeenten in deze aanpak voorbeelden zien om van gebruik te maken. Zij vindt het goed dat raadsleden hun persoonlijke ervaringen hebben aangehaald in dit debat. Zij voelt de grote motivatie om hierop blijvend actief te zijn. Zij mag niet vooruitlopen op de Voorjaarsnota, zo zegt zij richting mevrouw Fattal. Ook zij vindt dit heel belangrijk. Zij loopt de vragen al dan niet gebundeld bij langs.
- 1760 Met betrekking tot de campagnes merkt de burgemeester op dat de waardering ervan een kwestie van smaak is, zo zegt de burgemeester richting mevrouw Meerding. Eén van de activiteiten is in aanmerking gekomen voor een prijs; de activiteit die betrekking had op de omstanders. De gemeente heeft de prijs niet in de wacht gesleept. Uit de nominatie blijkt dat de campagnes in het Utrechtse wel degelijk schuren en daarvoor zijn ze wel degelijk bedoeld. De campagnes zijn niet louter gericht op de binnenstad; ze zijn overal in de stad te zien. Te zien is dat de campagnes wel iets doen. Zij zal in haar antwoord voorbeelden daarvan laten zien.
- 1770 **Mevrouw Meerding** (VVD) bevestigt dat smaken verschillen. Zij vond vooral die tegen het losergedrag niet zo geslaagd en zo dacht haar omgeving er ook over. Zij vond de campagne gericht op het gedrag van de omstanders die getuige zijn van intimidatie op straat, wel geslaagd.
- De heer Koning** (D66) denkt dat campagnes effect hebben om debatten uit te lokken tussen mensen onderling en uit te nodigen tot een gesprek, waardoor de normen uiteindelijk ten goede gaan veranderen. Hij vraagt of er nu ook inzicht is in of de campagnes effectief zijn geweest, juist gericht op de mensen die intimidatie plegen.
- 1780 **Burgemeester Dijk** antwoordt dat haar dat lastig lijkt aan te tonen. Zij zal straks ingaan op het rijker verantwoorden en op indicatoren. Het is ingewikkeld om de effecten van campagnes tot op de persoon te meten. Over het debat dat losgemaakt wordt valt wel het een en ander te zeggen. Vooral de openingscampagne kreeg Nationale aandacht via het nieuws. Daarmee werd veel debat losgemaakt. Dat is objectief vast te stellen. De burgemeester durft niet te stellen dat het een opvoedkundige waarde heeft. Daarvoor zijn ook andere interventies die wel worden gemeenten. Ook daarover komt zij straks terug in haar beantwoording.
- De heer Koning** (D66) vraagt of campagnes in de toekomst gericht moeten zijn om effect te hebben op de groep die het meest verwerpelijke gedrag pleegt.
- 1790 **Burgemeester Dijk** licht toe dat de campagne waarin het losergedrag centraal staat, gericht is op de losers. Het is de bedoeling om aan de ene kant normstellend te zijn ("dit pikken we niet in onze samenleving") en aan de andere kant mensen aan het denken te zetten. Het vervelende hieraan is dat mensen lang niet altijd in de gaten hebben wat het effect van hun gedrag is. De primaire reactie is vaak "ik

bedoelde het niet zo" en "het was een geintje". Met de campagne wordt duidelijk hoe het gedrag overkomt.

Mevrouw Nolten (BIJ1) valt de burgemeester hierin bij. Zij begrijpt de vraag naar het resultaat. Uiteindelijk wordt met deze aanpak een cultuurverandering beoogd. Dat is niet altijd direct meetbaar, direct na een interventie of een actie. Zij pleit ervoor dit voortgaand in te zetten. Hij hoopt ook dat dit niet stopt na 2026.

Burgemeester Dijkma hoopt dat laatste ook; dat is nog niet gezegd. Tot nu toe zijn de beschikbare middelen incidenteel. Straks komt er weer een nieuwe ronde met nieuwe kansen.

Gevraagd is hoe ervoor te zorgen dat de juiste groep bereikt wordt met de workshops. De burgemeester zet uiteen dat dit gedaan wordt door in de haarvaten te gaan zitten van de samenleving en ook in de wijken workshops te organiseren.

Mevrouw Leevers (PvdA) gaat nog in op de campagnes. Zij vraagt of de burgemeester iets kan zeggen over hoe het Meldpunt bekender is te maken met de campagnes. Zij vraagt of dat nog een aandachtspunt is.

Burgemeester Dijkma antwoordt bevestigend. Zij zal daarop straks ingaan. Er zijn meerdere vragen gesteld over het Meldpunt.

Zij vervolgt met haar informatie over de workshops. Er wordt voor gezorgd dat in de wijken, op plekken waar mensen samenkomen, de dialoog en de dingen die het college wil organiseren, ingevlochten worden in bestaande programmering waardoor mensen daarmee geconfronteerd worden, gevraagd of ongevraagd. Op die manier probeert het college dit te sturen, en niet alleen op basis van wie zich meldt.

De burgemeester bevestigt richting mevrouw Meerding dat altijd goede opvolging gegeven wordt aan activiteiten. Het meldpunt is voor het college een belangrijke bepaler voor waar de hotspots zijn. Dan wordt soms ook gekeken naar de openbare ruimte, of in bepaalde gevallen wordt een camera geplaatst, of betere verlichting, of wordt meer handhaving ingezet. Het Meldpunt is een soort van hitemeter in de stad: waar zijn de meeste incidenten te zien?

Via de campagnes wordt veel gedaan aan de bekendheid van het Meldpunt. Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel, is het nog veel belangrijker dat mensen aanpak doen. Het college ziet dat het liefste. De burgemeester gaat in op de evaluatie van het meldpunt. Het doen van een melding is eenvoudiger geworden, naar aanleiding van ook raadsdebatten. Hieraan wordt specifiek uiting gegeven met de campagnes.

Het college is blij met de aangenomen wet. Met een aantal steden in het land is daarvoor intens gelobbyd. Zorgen bestaan wel over de handhaafbaarheid. Dat is besproken met Justitie. Hiermee gaat gewerkt worden, samen met Rotterdam en waarschijnlijk ook Arnhem. Richting de heer Maas zet de burgemeester uiteen dat Utrecht momenteel acht BOA's heeft die de specifieke opleiding volgen voor het naleven van deze wet. Daarnaast zit in de basistraining van de BOA's het hele dossier straatintimidatie. Als het gaat om deze wet gaat Utrecht als een van de eerste steden in Nederland met acht BOA's aan de slag.

Richting mevrouw Fattal en de heer Maas zet de burgemeester uiteen dat wanneer het gaat om het succes het college gaat proberen rijker te verantwoorden. Zij onderschrijft de ondertoon van mevrouw Nolten; het is niet zo gemakkelijk om gedragsverandering te presenteren in outcome cijfers. Wel is het mogelijk om meer te laten zien dan tot nog toe. Daaraan werkt het college momenteel. De onderwijsmodules worden geëvalueerd door de CED-groep. Het college kan die evaluatie de raad doen toekomen zo dat de raad inzicht krijgt in verschillende van die onderwerpen *door de cijfers*

heen. Het gaat dus niet alleen om de aantallen, maar ook om de ervaring van de leraren, de verbeteringen die zijn aan te brengen in een module. Op basis van een dergelijke evaluatie wordt voortdurend fijn geslepen hoe het beter kan. Dit is een levende agenda. Het college probeert niet alleen op kwantiteit maar ook op kwaliteit te meten waar mogelijk. Het college houdt de raad gaandeweg op de hoogte.

1850 De vraag is gesteld hoeveel uitgegeven is van de 150.000 euro in 2023. De burgemeester zet uiteen dat er 220.000 euro uitgegeven is in 2023. Dit omdat naast de middelen die vanuit OOV kwamen, er een plukje kwam vanuit MO, en Utrecht een vierjarige subsidie kreeg van 50.000 euro van OC&W omdat het ministerie heel veel waarde hecht aan de Utrechtse aanpak. Hierover is eerder een gesprek gevoerd met de minister samen met de regeringscommissaris mevrouw Hamer. De minister wilden de Utrechtse aanpak graag ondersteunen. Alles wat Utrecht ontvangt, gaat op.

De burgemeester noemt een aantal voorbeelden van extra activiteiten in het afgelopen jaar: geld is besteed aan de omstanderinterventie en deskundigheidsbevordering, ondersteuning aan studenten, de doorontwikkeling van de toolkit voor partners in de stad, een samenwerking met rolmodellen waaronder een filmpje van Tim Senders, acties gericht op mannen, kleine initiatieven, bijvoorbeeld een bewonersbijeenkomst in Overvecht en het Magazine van Unitas is ermee gesteund. Hiermee is breed ingezet op bewustwording.

1860 Mevrouw Leever was positief over de aanpak en stelde vast dat Utrecht er nog niet is. Zij noemde de LHBTQI- plus gemeenschap en dat er meer vertrouwen moet komen in de community. Mevrouw Noltzen zei hetzelfde. Richting mevrouw Leever bevestigt de burgemeester zelf in gesprek te willen met deze groep.

1870 Waar het gaat om mensen met een zichtbare geloofsovertuiging, zal het college in de komende jaren op drie grote doelgroepen inzetten. Eén ervan is de LHBTQI-plus gemeenschap. Daarbij zal specifiek gekeken worden naar de positie van transpersonen. Ook zal in de komende tijd aandacht besteed worden aan mensen met een zichtbare geloofsuiting. De derde doelgroep is sport/onderwijs. De burgemeester toont enkele folders met informatie over de genoemde doelgroepen. Steeds komt in die uitingen het Meldpunt prominent aan de orde.

De heer Bosch (UtrechtNu) ziet nu twee voorbeelden van groepen. Hij vraagt of de aandacht daarop toegespitst wordt of breder is.

Burgemeester Dijkma antwoordt dat wat zij liet zien een voorbeeld is. Deze doelgroep meldt zich weinig. Het gaat om alle mensen met een zichtbare geloofsovertuiging en dat kunnen dan ook alle geloofsovertuigingen zijn, ook mensen die antisemitisme ervaren of die om andere redenen geïntimideerd worden.

1880 De burgemeester bevestigt dat de doelgroepen die in de commissie genoemd zijn, de doelgroepen zijn waarmee het stadsbestuur aan de slag gaat.

Zij bevestigt dat focus belangrijk is; daarom ook vier pijlers. Het college doet een reeks aan activiteiten en die is steeds herleidbaar tot die vier pijlers waarmee het college ervoor zorgt dat de dingen die gedaan worden vooral goed gedaan worden. Eén van de belangrijke focussen voor extra geld voor dit jaar is het uitvoeren van de wet en aandacht besteden aan de drie genoemde doelgroepen – het college heeft voor 2024 300.000 euro ter beschikking. Daarmee gaat het college met de BOA's aan de slag. Een deel van de kosten die gemaakt worden voor het laten landen van de handhaving op de wet, wordt dit jaar met voorrang uit het budget betaald. De burgemeester bevestigt dat het mogelijk is om zoals gesuggereerd camerabeelden te

1890 gebruiken. Zij vraagt de raad daarvan niet te hoge verwachtingen te hebben. Lang niet overal zijn camera's geplaatst. Lang niet alle camera's zijn met geluid. Wanneer de camerabeelden kunnen dienen als ondersteunend bewijs, zal het college dat niet nalaten. Er zijn enkele extra camera's opgehangen vanwege meldingen van dreiging van intimidaties in de binnenstad. Dan is het belangrijk dat de gemeente daarop alert is.

De burgemeester ontraadt de raad de online pagina helemaal te veranderen. Het college doet veel om het mensen zo gemakkelijk mogelijk te maken hun meldingen te doen. Zij heeft liever dat geïntimideerden aangifte doen. Dat is effectiever.

1900 **Mevrouw Kolenbrander** (Student & Starter) vraagt of de burgemeester ook van mening is dat het vreemd is dat straatintimidatie in de rij staat met meldingen over straatvuil en dergelijke.

Burgemeester Dijkma zet uiteen dat het bedoeld is om voorbeelden te geven van waarover zoal klachten zijn in te dienen. Dan gaat het om diverse onderwerpen. Het college beschikt over beperkte middelen. Voor de verbouwing van de hele gemeentelijke website, zou zij een bedrag voor een veelvoud van activiteiten nodig hebben. Zij vindt dat niet effectief. Uiteindelijk gaat het om de verbetering van de verandering in de samenleving. Dat Meldpunt is daarin belangrijk. Zij beschouwt dat Meldpunt niet als de heilige graal.

1910 **Mevrouw Leevers** (PvdA) sluit zich aan bij de waarde van het doen van aangifte. Zij vraagt of de aangifte een aandachtspunt wordt in de campagne en niet alleen het Meldpunt.

Burgemeester Dijkma antwoordt dat dit nog niet het geval is; zo ver is het college nog niet. De wet is met vertraging aangenomen. Het college gaat nu eerst zorgen dat de medewerkers goed opgeleid worden. Dan moet ook nagegaan worden over wat landelijk wordt gedaan. De burgemeester sluit niet uit dat ook het landelijk bestuur hieraan aandacht gaat besteden.

1920 **Mevrouw Leevers** (PvdA) vraagt of de burgemeester kan toezeggen dat zodra een en ander goed is uitgerold in Utrecht, dat ook een aandachtspunt wordt, niet alleen in de campagnes, maar misschien ook op de website, dat het erbij komt te staan.

Burgemeester Dijkma antwoordt bevestigend.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat die mogelijkheid tot het doen van aangifte niet afhankelijk is van de pilot hier in Utrecht. Dat kan de politie zelf doen.

Burgemeester Dijkma antwoordt bevestigend. Zij licht toe dat zodra de gemeente hieraan aandacht gaat besteden, zij het prettig vindt dat de pilot die de gemeente draait dan ook echt loopt. Er zijn drie gemeenten in Nederland die met hun BOA's hiermee aan de slag gaan. De politie kan dit ook oppakken.

1930 **De heer Van Steeg** (CDA) heeft begrepen dat de pilot niet binnen een jaar klaar zal zijn. De wet Seksuele Misdrijven is er nu; de politie mag optreden. Dan zou hij denken dat het goed is om in de communicatie daaraan aandacht te besteden in verband met de vergroting van de meldingsbereidheid.

Burgemeester Dijkma zal nagaan hoe dit op een slimme manier te doen. Zij gaat niet het bestaande campagnemateriaal nu aanpassen. Bij nieuwe uitingen is na te gaan of hieraan aandacht te besteden is.

De heer Van Steeg (CDA) begrijpt dat. Op termijn zal de aangifte onderdeel zijn van de campagne. Het lijkt **burgemeester Dijkma** mogelijk. Zeker wanneer de uitingen nog niet ontwikkeld zijn, is dat daarin op te nemen.

- 1940 **De heer Van Bergen** (ChristenUnie) vindt dat zijn inbreng nog niet is beantwoord. Hij had ook gevraagd de straatintimidatie mee te nemen in de cursussen, in de gesprekken die er zijn met partners. Hij hoorde de burgemeester zeggen dat er een afzonderlijke campagne komt voor religieuze uitingen. Hij wilde dit meenemen in de bredere gesprekken. Hij vraagt hoe de burgemeester dat ziet.
- Burgemeester Dijkstra** merkt op dat dit het debat overstijgt; wat de heer Van Bergen vraagt gaat niet alleen over straatintimidatie. Het gesprek over antisemitisme moet ook in de breedte gevoerd worden; de burgemeester doet dat ook met heel veel verschillende partners. Dat gaat veel verder dan alleen dit onderwerp. Binnen dit onderwerp zal het college ook aan de slag gaan met religieuze uitingen. Dat daarnaast vanuit de gemeente ook beleid is op het gebied van antisemitisme en moslimhaat, is een gegeven. Dat gaat breder dan dit onderwerp in deze agenda.
- 1950 **De heer Van Bergen** (ChristenUnie) begrijpt dat antisemitisme een breder onderwerp is dan alleen deze agenda. Andersom worden er veel gesprekken gevoerd met alle partners van de gemeente Utrecht; op die gesprekken doelde hij in het kader van straatintimidatie. Hij vraagt de burgemeester uitingen van straatintimidatie gericht op joodse medemensen mee te nemen als het gaat om weerbaarheid, als het gaat om elkaar aanspreken, et cetera.
- Burgemeester Dijkstra** bevestigt dat het college dat doet.
- De heer Simşek** (DENK) brengt in dit licht zijn vraag aan de orde of er een koppeling gemaakt worden met het actieplan als het gaat om uitingen van moslimhaat en antisemitisme in het kader van straatintimidatie. Hier gaat het om andere grondoorzaken.
- 1960 Hij vraagt hoe de burgemeester de link gaat leggen tussen het eerder voorgelegde actieplan en dit actieplan tegen straatintimidatie.
- Burgemeester Dijkstra** antwoordt in het kader van dit agendapunt extra aandacht te zullen besteden aan intimidatie vanwege zichtbare geloofsovertuigingen. Dat gaat het college doen. Dan is het minder relevant wat de reden is; het gebeurt.
- De reden is ook relevant maar dat zal worden besproken in de breedte van de gesprekken langs andere lijnen dan alleen dit onderwerp. Zij spreekt met de joodse gemeenschap over het toenemend antisemitisme in haar rol als burgemeester. Zij ervaren dat en maken zich daarover zorgen. De groep vrouwen die een hoofddoek draagt meldt zich weinig, terwijl die intimidatie wel degelijk ook plaatsvindt. In dit
- 1970 kader zal de gemeente activiteiten ondernemen. Haar aandacht gaat uit naar het behouden van focus.
- Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de inbreng van BIJ1 over de studentenverenigingen. Enkele sets vragen zijn al gesteld over het verschijnen van twee bangalijsten. Dat zit breder en dieper. De optelsom van gebeurtenissen is niet goed en zeer zorgelijk. Om die reden sprak zij met de leiding van het Utrechtse studentencorps. Het college had al breder contact met de studentenverenigingen in aanwezigheid van de regeringscommissaris. Op dit thema werkt de gemeente met de vereniging samen vanuit de gedachte die mevrouw Noltén opperde: het is buiten niet veilig als het binnen niet veilig is. Dit heeft veel te maken met cultuur.
- 1980 De burgemeester heeft afgelopen dagen gesproken met een aantal slachtoffers op deze lijsten. Het gesprek is haar niet in de koude kleren gaan zitten. Die gesprekken hebben haar veel meer nog gemotiveerd om haar tanden hierin te zetten. Zij vindt het ongelooflijk als het gaat om de impact die dit heeft op de levens van mensen. Hiermee is het stadsbestuur nog niet klaar. Ook de manier waarop hieraan gevolg gegeven wordt vanuit het studentencorps, heeft haar bijzondere aandacht. Zij is van

mening dat hier iets moet veranderen. Zij ziet het risico van alleen mooie woorden. Gezamenlijk zal hieraan aandacht worden besteed.

1990 **Mevrouw Nolten** (BIJ1) vindt deze woorden van de burgemeester fijn om te horen. Dit is ook iets breders; zij gaat er vanuit dat iedereen dat ziet. Zij heeft er vertrouwen in dat de burgemeester zich hiervoor gaat inzetten. Zij vraagt of er een manier is om de raad van de uitkomsten op de hoogte te houden. Mogelijk gaat dat op een andere manier dan via deze aanpak.

Burgemeester Dijkma merkt op dat er nog vragen liggen van mevrouw Al Saqaff; die worden dinsdag aanstaande behandeld in het college. Zij zal dan ook datgene wat zij nu mondeling heeft gezegd op schrift de raad doen toekomen. Zij zal ook nadenken over hoe zij de raad over het vervolg zal informeren. Zij zal in haar schriftelijke beantwoording aan de raad, de raad er een haakje voor geven.

2000 **Mevrouw Nolten** (BIJ1) vindt het goed om te horen. Ze geeft de suggestie mee van een workshop in kwetsbare mannelijkheid en vrouwvriendelijkheid van Emancipator. **Burgemeester Dijkma** antwoordt dat het college die suggestie al gedaan heeft. Dat aanbod ligt er al. Zij vindt het heel belangrijk dat men daaraan mee gaat doen. In dit opzicht als het gaat om het bereik van de doelgroep zelf, kan de gemeente helpen om de workshops te laten plaatsvinden.

Mevrouw Nolten (BIJ1) hoorde de burgemeester zeggen "helpen". Zij ziet dit het liefst verplicht gemaakt. Zij begrijpt dat dit mogelijk ingewikkeld is.

Burgemeester Dijkma bevestigt dat het ingewikkeld is. Zij attendeert op de toon van haar inbreng.

2010 Gevraagd is niet alleen de clubs maar ook de danscafés mee te nemen in de benadering. De burgemeester heeft begrepen dat de gesprekken ook plaatsvinden met de brede horeca. Zij hoopt van harte dat meer dan alleen de genoemde clubs gaan meedoen.

Mevrouw Nolten (BIJ1) merkt op dat de burgemeester eerder iets heeft gezegd over de aandacht specifiek voor transpersonen binnen de aanpak voor de LHBTQA-plus gemeenschap. Zij stelt daarbij de voorwaarde dat ervaringsdeskundigheid daarbij wordt meegenomen. Zij vraagt of de burgemeester dat ook zo ziet.

2020 **Burgemeester Dijkma** antwoordt bevestigend. Zij denkt dat dit heel belangrijk is. Gesproken zal worden met de bredere gemeenschap. Het lijkt haar heel belangrijk dat die doelgroep daarin goed vertegenwoordigd is en dat de persoonlijke ervaringen worden meegenomen. De burgemeester herkent ook wat mevrouw Nolten heeft ingebracht over hoe mensen hun leven zo inrichten dat zij zo min mogelijk van doen hebben met de publieke ruimte. Alleen dat al lijkt haar enorm heftig wanneer mensen dergelijke keuzes moeten maken.

Richting de heer Koning onderstreept de burgemeester diens opmerking dat alles erop gericht is om geweld en intimidatie te voorkomen.

Gemiste vragen?

De heer Maas (VOLT) had gevraagd of de burgemeester weet hoe vaak die ontwikkelde toolkit door politie en JOU gebruikt wordt; wordt daarvan daadwerkelijk gebruik gemaakt?

2030 **Burgemeester Dijkma** heeft de informatie over de kwantiteit niet voorhanden. Zij bevestigt dat die toolkit gebruikt worden.

TOEZEGGINGEN

Wethouder Oosters

Naar aanleiding van agendapunt 8: Raadsvoorstel Adviezen Burgerberaad
Jaarwisseling zegt de wethouder toe:

- 2040
- dat er in Q3 een raadsbrief volgt over de opbrengsten van het eerste Burgerberaad, waarin ook aandacht is voor de dilemma's rondom de keuze van onderwerpen voor een volgend Burgerberaad.

De voorzitter verneemt desgevraagd van de commissie dat de agenderende partijen hun doel hebben bereikt met deze behandeling. Hij concludeert dat dit onderwerp niet doorgeleid wordt naar de raad. Hij sluit deze vergadering om 16.14 uur.